

EIDFJORD KOMMUNE

Budsjett 2023

Handlingsdel /Økonomiplan 2023- 2026

Formannskapet sitt framlegg til budsjett 2023
Handlingsdel/ Økonomiplan 2023-2026

Vedteke 23.11.2022 i f.sak 22/153

INNHALD

0. Budsjettvedtak.....	3
1. Rådmannens innleing.....	5
2. Handlingsdel.....	8
3. Rammevilkår.....	12
4. Økonomiske førestnadar.....	15
5.1 Driftsbudsjettet.....	
5.1.1 Bevilningsoversikt drift... § 5-4.....	19
5.1.2 Bevilningsoversikt drift – til fordeling... § 5-4.....	20
5.1.3 Økonomisk oversikt etter art – drift..... § 5-6.....	21
5.2 Inntekter.....	22
5.2.1 Skatteinntekter.....	22
5.2.2 Rammetilskot.....	22
5.2.3 Eigedomsskatt.....	22
5.2.4 Nettovinst ved sal av konsesjonskraft.....	23
5.2.5 Konsesjonsavgifter.....	23
5.2.6 Overføringar med krav om motytingar.....	24
5.2.7 Brukarbetaling.....	24
5.3 Kostnader.....	25
5.3.1 Løn- og sosiale kostnader.....	25
5.3.2 Kjøp av varer og tenester som inngår i eigenproduksjon.....	25
5.3.3 Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjon.....	25
5.3.4 Overføringsutgifter.....	25
6. Driftsbudsjett pr. ansvar.....	26
6.1 Rådmann med stab og støttefunksjon.....	27
6.2 Barnehage.....	30
6.3 Lægreid skule.....	34
6.4 Kultur, næring og bærekraft.....	36
6.5 Pleie- og omsorgstenesta.....	41
6.6 Helsetenesta.....	45
6.7 Sosial- og barneverntenesta.....	49
6.8 Drift & Forvaltning Drift.....	53
6.9 Drift & Forvaltning VA.....	55
6.10 Drift & Forvaltning Forvaltning.....	57
7. Investeringsbudsettet.....	59
7.1 Hovedoversikter investering.....	
7.1.1 Bevilningsoversikt - investering... § 5-5.....	59
7.1.2 Bevilningsoversikt - investering til fordeling § 5-5.....	60
8. Oversikt over gjeld og andre langsiktige forpliktelsar... § 5-7... ..	61
9. Prisar på kommunale tenester.....	62
Vedlegg:	
1. Fondsoversikt.....	80
2. Sjølvkost VA.....	82

BUDSJETT 2023 . HANDLINGSDEL/ ØK.PLAN 2023-2026

23.11.2022 FSK – 22/153

Formannskapet tilrår at rådmannen sitt framlegg av 15.11.2021 til budsjett 2023 / økonomiplan 2022-2026 med tilhøyrende budsjettdokumentet vert vedteke:

Framlegg frå rådmannen

Framlagt for kommunestyret 15.11.2022

1	Budsjett for 2023 og økonomiplan for 2023 – 2026 vert vedteke som det går fram av vedlagde budsjettdokument.
2	<p>For eigedomsskatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. eigedomsskatteleva (esktl.) § 3 første ledd bokstav c.</p> <p>For eigedomsskatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidlegare skattlagde verk/bruk (jf. andre ledd i overgangsregel til esktl. § § 3 og 4)</p> <p>For eigedomsskatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med ein sjuendedel i 2022 (jf. første ledd første pkt. i overgangsregel til esktl. § § 3 og 4.)</p> <p>Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.</p> <p>Takstvedtekter for eigedomsskatt i Eidfjord kommune vedtekne i kommunestyret 16.12.2019 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2023, jf. esktl § 10.</p> <p>Eigedomsskatten vert skriven ut i 4 terminar i året, med forfall 15. mars, 15. mai, 15. september og 15. november.</p> <p>Siste alminnelege taksering i kommunen vart gjennomført i år 2007. Kommunestyret har for eigedomsskatteåret 2023 vedteke å oppjustera takstane med 2 % i medhald av esktl. § 8A-4 om kontorjustering.</p> <p>Det vert gjennomført ny alminneleg taksering innan 1 mars 2024. Nye takstar skal gjelda for skatteåret 2024.</p>
3	Vanleg skatt til kommunen på formue og inntekt vert å likna ut med høgste sats.
4	Eidfjord kommunestyre vedtek låneopptak på kr 15 mill. til nytt renseanlegg i Sysendalen. Rådmannen får fullmakt til å godkjenna lånevilkåra inkl. avdragstid.
5	Eidfjord kommunestyre vedtek låneopptak på kr 2 mill. av startlån frå Husbanken til

Budsjett 2023
Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

	vidareutlån. Rådmannen får fullmakt til å godkjenna lånevilkåra inkl. avdragstid.
6	Eigenbetaling og prisar på kommunale tenester og gebyr er i hovudsak auka med 3 %. Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.
6.1	Brukarbetaling for barnehagen vert sett til kr 500,- under makspris.
6.2	Gebyrforskrift for plan-byggje-, matrikelovs-, seksjonering-, landbruks-, og forurensingssaker med tillegg aukar med 5 %
6.3	Tilknytningsavgift og årsavgift avløp Sysendalen vert auka med 20 %
6.4	Tilknytningsavgift og årsavgift vatn Sysendalen aukar ikkje. (0 %)
6.5	Tilknytningsavgift og årsavgift avløp Eidfjord vert auka med 10 %
6.6	Tilknytningsavgift og årsavgift vatn Eidfjord aukar ikkje. (0 %)
6.7	Bompengar Tinnhølvegen vert uendra. Pr.tur kr 200,- Årskort innanbygds kr 350,- Årskort utanbygds kr 750,-

1. Rådmannen si innleiing

Generelt:

Rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2023 og økonomiplan 2024-2026 byggjer på kommunen sin reelle økonomiske situasjon samt dei endringar som kjem som fylgje av eksterne beslutningar kommunen ikkje sjølv rår over.

Kommunen sin økonomi er god i 2022, betre enn forventa når budsjettet for 2022 vart vedteke. Bakgrunnen for dette er uvanleg høge prisar på kraft, som medfører auke i inntekter knytt til kraftskatt og sal av konsesjonskraft. Dette er tilleggsinntekter som raskt kan endre seg, og det har vi sett fleire eksempel på dei siste åra. Ulike hendelser knytt til pandemi og krig i Ukraina har medført raske og uvanlege svingningar som kommunen ikkje rår over og som påverkar kommunen sine rammebetingeler i stor grad.

Kraftprisane som i 2020 var historisk låge, har gjennom 2021 og 2022 blitt historisk høge. Dette slår ut på fleire måtar for kommunen. Det gjev oss auke i inntektene på sal av konsesjonskraft. I tillegg er kraftprisane eit av fleire forhold som styrer nivået på eigedomsskatten. Desse store svingningane i kraftprisane illustrerer veldig godt kommunen sin utfordring med å lage budsjett og økonomiplandokument når ein så stor del av kommunen sine inntekter svingar så raskt som kraftprisane har gjort dei siste åra.

Kommunen står føre store investeringar i økonomiplanperioden, der nytt renseanlegg står for størstedelen av investeringsbehovet. Nytt renseanlegg har vore inne i budsjett- og økonomiplan, og no har det blitt gjennomført eit forprosjekt som har gjeve ein del foreløpige svar på mellom anna kostnaden. Bygginga av nytt renseanlegg vil vera ei prioritert oppgåve, og vil legge beslag på ressursar både økonomisk og personellressursar. Kostnaden vil inngå i det ordinære sjølvkostrekneskapen for avgiftsområde Sysendalen og vil medføre vesentleg auke i både tilkoblingsgebyr og årleg avgift. Det vert viktig å unngå ei utvikling som medfører at auke i gebyrkostnadene for hytteeigarar i Sysendalen medfører at interessa for utbygging reduseres som følge av dette.

Covid-19 pandemien er framleis eit tema der det kjem stadig nye variantar. Gjennom 2022 har kommunen ikkje vore belasta med større utbrot, og situasjonen er meir normalisert slik det var før pandemien starta. Utfordringar med Covid-19 vil sannsynligvis vera ein del av kvardagen også i 2023, men det er usikkert i kor omfattende påvirkning det vil ha for kommunen.

Status økonomi

Kommunen har ein stor del av inntektene knytt til kraft. Gjennom 2020 vart prisane historisk lave og i 2021 vart prisane gradvis høgare. I 2022 har kraftprisane «eksplodert» og nådd historisk høge nivå. Dette har igjen medført at kommunen sine inntekter knytt til kraft har auka monaleg og blitt langt høgare enn budsjettet. Denne utviklinga vil gje auke i spesielt inntekter knytt til sal av konsesjonskraft. I tillegg vil høgare kraftprisar i 2022 etter kvart bidra til at eigedomsskatten vert høgare og kan nå makstaket innan få år.

Den svært overraskende utviklinga av kraftprisane samt Covid-19 pandemien viser klart kommunen sine utfordringar når det kjem overraskende forhold som så sterkt påvirkar kommunen sin økonomi.

Kommunen er svært sårbar for svingningar, spesielt når endringar skjer så raskt som det har gjort siste året.

Kommunen har budsjettert med eit netto driftsresultat på **ca. 10 %** for 2023 korrigert for premieavvik.

I budsjettet er det foreslått måltall for fylgjande nøkkeltall:

Driftsresultat:	10% av brutto inntekter.
Disposisjonsfond:	25% av brutto inntekter.
Lånegjeld:	Maksimalt 90 % av brutto inntekter.

Måltala bør haldast eller vera nådd i løpet av økonomiplanperioden.

Staten har satt eit minimumsnivå på driftsresultat på 1,75% av totale inntekter. Dette er alt for lavt for Eidfjord kommune. Med det ambisjonsnivået som ligg til grunn for kommunen er det viktig å ha tilstrekkelig med overskot for å ha tilstrekkelig midler til investeringar og drift.

Aktivitetsnivået i Sysendalen har over fleire år vore større enn kommunen har føreset. I 2021 vart endelig vedtak av detaljreguleringsplan for Eidfjord Resort gjort og dette vil medføre vesentlig behov for å auke kapasiteten på vass- og reinseanlegg. Som varsla i førre budsjett og økonomiplan vil bygging av nytt reanseanlegg i Sysendalen binde opp kapital og generere auka rente- og avdragskostnader i denne budsjett- og økonomiplanperioden. Utbygginga av Eidfjord Resort vil i stor grad påvirke det framtidige behovet for VA kapasitet, samtidig som det er usikkerhet om utbyggingstakten til prosjektet. Utbygginga har ikkje komme i gang enno, og det er pr. no usikkert når dette vil kunne igangsettes.

Tenesteproduksjon

Eidfjord kommune har framleis gode føresetnader for å levere gode tenester for innbyggjarane, Aktivitetsnivået i kommunen medfører at enkelte einingar har ressursutfordringar som kommunen må løyse.

Kommunen har god økonomi og har valgt å bruke mykje ressursar på å oppnå god tenestekvalitet. Kostra tall viser klart at kommunen har driftskostnader godt over det nivået vi etter snitt tall vår kommunegruppe skal ha. Dette gjeld alle kommunen sine einingar.

Så er det samtidig viktig å huske på at kommunen har eit veldig høgt aktivitetsnivå, som gjer at det er utfordrende å samanlikna direkte mot andre liknande kommunar i størrelse. På enkelte område har vi kanskje for stor aktivitet i forhold til tilgjengelige ressursar, spesielt i perioder på område som er sesongbasert.

Det store svingningane i inntekter medfører også at kommunen må prøve å innrette seg på ein slik måte at faste kostnader vert halde så låge som mulig. Dei siste åra har kostnader til drift auka i takt med den store aktiviteten og i takt med ynskje om å ha god tenesteproduksjon. Kommunen har ulike område der ein brukar store ressursar på tenester som ikkje er lovpålagt. Eksempel på dette er varm skulemat, som kostar fleire millionar årleg å oppretthalde. Samtidig er dette sett på som eit viktig gode for kommunen sine innbyggjarar.

Satsingsområde og utvikling

Covid-19 pandemien snudde heilt rundt på turismen i Eidfjord. Alle cruise-anløp vart kansellert i 2020 og i 2021 har vi hatt eit mindre antall anløp med relativt lite antall passasjerar. Aktiviteten på cruise tok seg opp veldig i 2022 og vi hadde nær 100 anløp. Det var noko redusert tal passasjerar om bord men dette har også endra seg gjennom året og nær normalisert seg. Det er dermed forventa at cruiseaktiviteten er normalisert frå 2023.

Kommunen har før koronapandemien hatt mykje bussturistar, det er forventa at denne type turisme ikkje vil komme tilbake før om nokre år. Bussturismen var i noko grad tilbake att i 2022, men i langt mindre gard enn tidlegare. Korleis denne type turisme vil utvikle seg er usikkert.

Kommunen arbeider med etablering av kommunalt foretak (KF) og gjennom dette er etablering av eit landstraumanlegg for framtidig levering av straum til cruise fartøy eit stort og viktig prosjekt. Det er gjennomført eit forprosjekt for bygging av landstraum som er delfinansiert av Enova, og neste steg vil vera utarbeidelse av søknad om investeringstilskot. Dersom arbeidet med eit slikt anlegg går greitt vil det kunne vera realistisk å ha eit anlegg etablert innan utgangen av 2026. Men dette er usikker tidsplan, som kan bli justert.

I 2022 har ein kommunal politisk komite ferdigstilt arbeid med utvikling av sentrumsområde trinn 1. Prosjektet har vore på anbud og det er håp om at dette byggetrinnet kan vera ferdigstilt innan sesongstart 2023. Komiteen har i tillegg arbeid med utvikling av Kjerøyna, og det er arbeid fram ei skisse som er oversendt til Statens Vegvesen for uttale. Grunna utfordringar med Tussafoten og mulige flomproblematikkar nedstraums så vil det bli utarbeidd detaljplan for området der flomkartlegging er ein vesentlig del. Arbeidet med Kjerøyna vil pågå også i 2023.

Utviklinga i Sysendalen er framleis stor, sjølv om det gjennom 2022 har vore noko redusert aktivitet som følgje av krigen i Ukraina. Renteauke og prisauke på ulike område har medført noko lavare aktivitet enn tidlegare år, og det er noko usikkert korleis dette vil utvikle seg vidare i 2023.

Eidfjord Resort har utsatt oppstarten på sitt prosjekt som følgje av at dei ynskjer inn ny investor. Planen er at det vert oppstart våren 2023, dersom alle forhold er avklart innan vinteren

Det vert stadig press på at kommunane skal løyse fleire oppgåver, noko som er ein kontinuerlig utvikling . Vi må førebu oss også i framtida på å løyse fleire oppgåver.

Tilgang til kompetanse og arbeidskraft innafor viktige område vert svært viktig for kommunen å ha fokus på. Som ein kommune som ligg i utkanten er tilgang til kompetanse og arbeidskraft innafor enkelte fagfelt ein utfordring kommunen må løyse på best mulig måte.

Eidfjord 10.11.2022

Geir Underhaug

-rådmann-

2. Eidfjord kommune sin handlingsdel

2.0 Handlingsdel

Økonomiplanen utgjør kommunen sin handlingsdel etter plan-og bygningslova § 11-1 fjerde ledd. jf kommunelova § 14-4 5 ledd.

2.1 Kommuneplanen sin samfunnsdel 2015-2027

Kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel set mål og strategiar for utviklinga i Eidfjordsamfunnet i eit 12- årsperspektiv. Kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel skal reviderast etter trong. Den vurderinga vil skje knytt til kommunal planstrategi kvart fjerde år når nytt kommunestyre skal handsama planstrategien seinast eit år etter konstituering.

Kommuneplanen sin handlingsdel skal syna kommunen sine prioriteringar og kva kommunen skal arbeida med i dei fire påfylgjande åra eller seinare. Den skal syna ressursfordeling og spesifisera resultatmål og/eller tiltak som kommunen tenkjer å gjennomføra for å fylgja opp måla i kommuneplanen. I Eidfjord vil økonomiplanen utgjera kommunelanelen sin handlingdel. Planen skal på høyring i 14 dagar før vedtak i kommunestyret.

Kommuneplanen sin samfunnsdel inneheld desse hovudmåla.

Bukommunen

Mål:

- 1) Me skal ha eit attraktivt og fortetta sentrum med leilegheiter og forretningar
- 2) Me skal skapa eit triveleg, levande og pulserande sentrum med møte- og fleirbruksplass med rom for aktivitetar knytt til barn og unge
- 3) Me skal ha fokus på eit godt omdømme
- 4) Me skal ha gode løysingar for parkering i sentrum og syta for gangavstand til «det meste».
- 5) Me skal arbeide for å auka bustadmassen i Eidfjord
- 6) Me skal få folk i tomme hus
- 7) Me skal ha ein variert bustadmasse
- 8) Me skal leggja til rette for friluftsliv
- 9) Me skal ha fleire tiltak som fremjar fysisk aktivitet
- 10) Me skal ha eit mangfald av aktivitetstilbod for alle aldersgrupper
- 11) Me skal vidareføra prinsippet med best effektive omsorgsnivå – BEON- prinsippet
- 12) Me skal ha naudsynt kompetanse innanfor helse og omsorg
- 13) Me skal ha eit godt tenestetilbod til mottakarar med kompliserte og samansett tenestetrong
- 14) Me skal ha aktive innbyggjarar som har fokus på eiga helse
- 15) Me skal ha gode oppvekstviklår for barn og unge i Eidfjord
- 16) Me skal ha trygge oppvekst- og bumiljø
- 17) Me skal syta for at kunst, idrett og kultur har ein viktig rolle i det offentlege. Alle skal ha høve til kulturopplevingar og aktiv deltaking i kulturlivet

Oppleving- og besøkskommunen

- 18) Eidfjord skal vera så attraktiv at det kjem fleire besøkjande til Eidfjord. Det skal føra til større reiselivsomsetning, betre kapasitetsutnytting og næringsvekst.
- 19) Me skal vera den beste cruisedestinasjonen i Norge
- 20) Me skal vera den mest besøkte naturattraksjonen i Norge
- 21) Me skal auka tal arbeidsplassar knytt til aktivitetar i naturen
- 22) Me skal marknadsføra det særeigne i naturen og ha fokus på aktivitetar som er berekraftig

- 23) Me skal ha eit levande og innhaldsrikt sentrum som gjev gode opplevingar for besøkjande og innbyggjarar flest
- 24) Me skal vera ein internasjonal arena for ulike arrangement som spelar på mangfald gjennom heile året
- 25) Me skal prioritera kompetanseheving innafor naturbasert reiseliv, vertskapsrolla og stadformidling som grunnlag for produktutvikling, td guida turer
- 26) Me skal ha ei berekraftig auke av tal nye hytter i Sysendalen
- 27) Me skal leggja til rette for at hyttefolk vert ein del av innbyggjarane i Eidfjord
- 28) Informera om jakt, fiske og friluftstilbod

Arbeidskommunen

- 29) Me skal vera ein aktiv vertskommune for næringslivet
- 30) Me skal syta for at det vert enklare å etablere nye arbeidsplassar
- 31) Me skal arbeida for at det vert etablert nye arbeidsplassar innan reiselivsnæringa, direkte og indirekte
- 32) Me skal støtta næringslivet i deira arbeid med kvalitets- og kompetanseutvikling
- 33) Me skal arbeida for at det vert offentlege arbeidsplassar i kommunen
- 34) Me skal ha eit livskraftig landbruk som produserer mat og held kulturlandskapet i hevd
- 35) Me skal styrka samarbeidet og samhandling mellom kommunen og næringslivet, også mellom dei ulike næringsaktørane

Kommuneorganisasjonen

- 36) Me skal ha eit godt samarbeid mellom politikarar og adminstrasjon
- 37) Me skal vera ein attraktiv arbeidsplass
- 38) Me skal vera nytenkjande og ein lærande organisasjon
- 39) Me skal yta god service
- 40) Me skal samarbeida med andre kommunar for å løysa noverande og framtidige utfordringar
- 41) Me skal ha eit godt samarbeid med frivillige lag og org.

2.2 Kommunal planstrategi 2019 – 2023

Vedteken i Eidfjord kommunestyre 14.06.2021 sak 21/043.

pkt 7. i planforslaget omhandlar prioriterte planar.

7. Forslag til prioritering av planoppgåver

Planarbeid er ein viktig del av arbeid mot å oppnå den samfunnsviklinga me ynskjer i kommunen. I Eidfjord kommune har me ein liten planavdeling, og planressursane må takast omsyn til ved utforming av planstrategien.

Prioriteringsarbeidet og koplinga mot kommunens økonomiplan og budsjett, vert viktigare når ressursane er avgrensa. For at kommunen skal koma i mål med dei planane som vert sett i gang, er det viktig at omfanget av planar ikkje vert for omfattande, og at prioriteringsarbeidet er godt. Samtidig må ein ha ressursar for planar som oppstår knytt til nye utfordringar t.d beredskapsplanar for ras- og flom.

Det viktige i perioden framover er å prioritera dei planane som på best mogleg måte kan imøtekoma dei utfordringane me står ovanfor.

For perioden 2019-2023 er det fylgjande planar som skal prioriterast:

Namn på plan	Oppstart	Forventningar til prosess og resultat
Kommuneplanen sin arealdel	Snarast	Hovudfokus på arealet knytt til Hardangervidda tunnelane, Sysendalen og Simadal
Detaljplan for Lægreid (bustadtomter Lægreid)	Snarast	Vedteken i kommunestyret
Detaljprosjektering for Torg- og sjøbuområde sentrum	Snarast	Vidareføre planane for utvikling av sentrumsområde
Oppdatere relevant planverk pga skred/flom Tussafonten		Oppstart når me har motteke dei naudsynnte rapportar og avklaringar
Kommunedelplan for trafiksikkerheit	Snarast	Eksisterande plan er frå 2012 – 2015. Nye behov er avdekka og planen treng oppdatering.
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv		Denne planen forlengast til 2024. Handlingsdelen vert rullert årleg eller ved behov.

2.3 Økonomisk situasjon

Kommunen er i ein god økonomisk situasjon. Dette har mellom anna medført at driftsnivået er høgt. Me er i øvre del av Kostra-statistikken på dei fleste område. Eidfjord kommune har gode ordningar for innbyggjarane, til dømes ulike bustadtilskot, rimelege tomter, varm skulemat, stipend til ungdom og fri bruk av idrettsanlegg. Både servicetilbodet til innbyggjarane og dei direkte tilskota er meint som ordningar for å sikra busetjing og rekruttera nye innbyggjarar.

Økonomien har dei siste åra hatt store svingningar. Hovudårsaka har vore svært store endringar i kraftprisane, noko som påvirkar eigedomsskatten og konsesjonskraftinntektene. Siste året har kraftprisane vore svært høge, og ein har og i 2023 budsjettert med store inntekter frå sal konsesjonskraft.

Dette er ekstraordinære inntekter, og det er viktig at desse ikkje vert nytta til ein auke i driftskostnadane, som det seinare vil vera vanskeleg å redusera. For 2023 vil ein verta trekt i rammetilskotet for deler av denne «ekstraordinære» konsesjonskraftinntekta. I tillegg er det budsjettert med netto cruiseinntekter på kr 7,5 mill.

Driftsnivået er for høgt, men me når omlag målalet på 10 % i netto driftsresultat i 2023, grunna desse høgre ekstra inntektene. Delar av desse er føreslege avsett disposisjonsfond.

Nytt renseanlegg i Sysendalen krevja store låneopptak dei neste åra. I planperioden er det lagt inn låneopptak på samla kr 160' mill. Ved 100 % sjølvkost er dette kostadar som skal dekkjast av abonementane i Sysendalen, og det er lagt inn ein stor auke i gebyrsatsane for å dekkja denne kostnaden i planperioden (ca. 200 %). Om antall tilknytningar går ned, vil årsgebyret måtta aukast enno meir.

I tillegg til driftsnivået i kommunen vil den økonomiske situasjonen framover i stor grad vera avhengig av utviklinga på kraftprisen, og i tillegg vil det vera avgjerande kva endringar som eventuelt vert gjort i lovverket rundt inntekstsystemet.

2.4 Folketalsutvikling

Eidfjord kommune har hatt ei positiv folketalsutvikling dei siste året, delvis grunna endringa av kommunegrensa (Ytre Bu).

pr.1.1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 år	4	11	8	11	14	8	10	7	12
1-5 år	56	45	41	35	43	48	55	51	56
6-12 år	68	72	73	70	70	66	60	67	65
13-15 år	32	30	26	31	29	32	27	25	30
16-19 år	41	38	41	37	42	34	37	40	37
20-44 år	280	265	254	257	259	242	248	235	243
45-66 år	298	315	309	309	304	303	289	297	307
67-79 år	115	116	114	113	110	111	124	126	130
80-89 år	41	43	43	43	47	49	46	44	41
< 90 år	15	15	16	15	13	13	10	11	16
	950	950	925	921	931	906	906	903	937

SSB sin folketalsprognose med middels vekst for Eidfjord.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 år	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
1-5 år	56	49	53	49	47	43	41	40	40	40
6-12 år	67	71	73	78	84	82	83	79	70	69
13-15 år	31	36	29	28	19	25	28	35	38	36
16-19 år	39	33	39	39	43	41	36	32	33	36
20-44 år	246	254	250	253	254	248	246	244	247	238
45-66 år	300	295	300	292	290	295	289	286	284	282
67-79 år	136	142	140	146	140	141	148	156	152	159
80-89 år	47	51	50	51	58	58	61	58	64	65
90 år eller eldre	17	14	13	12	12	11	10	10	10	12
	947	953	955	956	955	952	950	948	946	945

For små kommunar vil framskrive folkemengd vera svært usikker. Auken i 2022/2023 kjem bla frå endring av kommunegrensa 01.01.2022, og mottak av flyktingar i løpet av 2022.

3. Rammevilkår

3.1 Regjeringa sitt forslag til statsbudsjettet 2023

(utdrag skriv frå statsforvaltaren i Vestland)

Pris og kostnadsveksten for 2023 er i framlegget 3,7 prosent. Denne vert nytta til prisjustering av statleg rammeoverføring og øyremerka tilskot i statsbudsjettet.

Prisindikatoren består av :

Lønsvekst	4,2 prosent
Varer og tenester	3,0 prosent
Samla prisvekst	3,7 prosent

Det er rekna ein nominell vekst i Eidfjord kommune sine samla frie inntekter frå 2022 til 2023 med 3,9 prosent. Med berekna prisvekst på 3,7 prosent, svarer det til ein realauke på 0,2 prosent i frie inntekter.

Frie inntekter - skatt og rammeoverføring samla

Veksten i frie inntekter vil variere mellom kommunane. Årsaker er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt frå år til år :

- endringar i inntektssystemet
- endringar i folketalet og alderssamansetjing
- endring i andre kriteriedata
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot
- endring i distriktstilskot eller småkommunetillegg
- endringar i skattegrunnlaget

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for primærkommunane frå 2022 til 2023 på om lag kr 1,7 mrd. Denne veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Den ekstraordinære og mellombelse skatteveksten i år frå utbytteskatt er ikkje med i grunnlaget for inntektsvekst frå 2022 til 2023. Kompensasjon for andre mellombelse tiltak som koronatiltak er også korrigert ut av grunnlaget for pårekna inntektsvekst.

Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2022 til 2023 vil kome som eit tillegg i inntektene.

Veksten i frie inntekter må blant anna dekke auka kostnader som følgje av befolkningsutviklinga.

Det er ein vesentleg auke i pårekna demografikostnader for 2023 samanlikna med det som var lagt til grunn i kommuneproposisjonen. Dette kjem i hovudsak som følgje av flyktningar frå Ukraina.

Pårekna meirkostnader demografi i 2023 er førebels rekna til om lag kr 1,7 mrd. for primærkommunane. Dette er den delen av meirkostnadene som må bli dekte av veksten dei frie inntektene.

Auken i frie inntekter og demografikostnader er difor om lag på same nivå, kr 1,7 mrd. Det er m.a.o. lagt til grunn at auken i dei pårekna demografikostnadene blir dekte inn med auken i frie inntekter.

For pensjonskostnader samanlikna med pårekna lønsvekst i 2023, er det rekna med ein nedgang på totalt om lag kr 100 mill. Fordelinga er 90 prosent på kommunane og 10 prosent på fylkeskommunane. Det er stor uvisse knytt til overslaget.

Aktuelle saker

Tilskot per grunnskule

For 2022 er det gitt eit tilskot på kr 500 000,- per kommunal grunnskule. Tilskotet er gitt med ei særskilt fordeling basert på talet for grunnskular i kommunane i skuleåret 2021/2022 og er finansiert med eit likt beløp per innbyggjar innafor innbyggjartilskotet til kommunane.

Tilskotet er vidareført i framlegget for 2023, i underkant av kr 1,3 mrd. samla for kommunane i landet. Tilskotet inngår i beløpa for innbyggjartilskot i kolonne i vedlagt tabell. Tilskotssats blir prisjustert for 2023 til kr 519 000,- per grunnskule.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Den delen av rammetilskotet som er grunnlagt med satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta blir vidareført frå 2022 til 2023, med priskompensasjon på 3,7 prosent. For 2023 er rammetilskotet knytt til føremålet kr 987,4 mill. Midlane blir fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på kr 100 000,- per kommune.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei blir 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2023 vil vere basert på direkte lønsutgifter i 2022 knytte til tenestemottakarar.

Det er lagt opp til følgjande for 2023:

- Kompensasjonsgraden blir vidareført med 80 prosent av netto utgifter ut over innslags-nivået. Berekningsgrunnlaget for kompensasjon i 2023 er netto utgifter i 2022.
- Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka per tenestemottakar frå kr 1 470 000,- til kr 1 526 000,-. Auken i innslagsnivå er lik pårekna lønsvekst i prosent i 2022 (3,8 prosent).
- Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2023, skal kommunane inntektsføre i sine rekneskap for 2022. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
- Tilskot for personar med psykisk utviklingshemming (16 år og eldre) i rammetilskotet blir trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle statlege øyremerkte tilskot blir også trekte frå berekningsgrunnlaget.

Heildøgns omsorgsplassar

I statsbudsjettet for 2023 er det ikkje framlegg om å prioritere egne stimuleringsmidlar i investeringsstilskotet til heildøgns omsorgsplassar. Det er pårekna at tilsegnsramma for 2022 vil bli brukt opp. Den delen av tilsegnsramma som kan nyttast til rehabilitering og modernisering/ utskifting av eksisterande plassar (ikkje netto tilvekst), er allereie brukt opp.

Vedtak for 2022 - heilårsverknad i 2023

I statsbudsjettet for 2022 vart det løyvd kr 640 mill. meir til gratis kjernetid i SFO for førsteklasingar frå hausten 2022 og kompensasjon kr 187 mill. for bortfall av avkorting av barnetrygd i sosialhjelp frå 1. september 2022. Begge dei nemnde tiltaka vil gi heilårsverknad i 2023.

Konsesjonskraftinntekter

Høge straumprisar har gitt vesentleg høgare verdi på konsesjonskrafta. Det er difor framlegg om eit eittårig trekk på rammetilskotet i 2023 frå kommunar og fylkeskommunar som har inntekter frå konsesjonskraft, og som ligg i område med høgaste prisar. Det samla trekket på landsbasis er kr 3 mrd., fordelt med kr 2,2 mrd. for kommunane og kr 0,8 mrd. for fylkeskommunane.

Kraftkommunane skal rapportere til departementet om verdien av konsesjonskraft innan 1. desember d.å., som eit grunnlag for berekning av trekk i rammetilskotet i 2023. Den endelege fordelinga av trekket vil difor bli fastsett etter 1. desember og innan året er omme. Departementet vil gi nærare informasjon om rapporteringa.

Inntektssystemet i 2023

Inntektsutjamning

Inntektsutjamninga er 60 prosent av skilnaden mellom kommunen sitt skattenivå og gjennom-snittleg skattenivå for kommunane i landet. Tilleggs kompensasjonen – for kommunar med lågt skattenivå – er 35 prosent av det skattenivået i kommunen er under 90 prosent av lands-gjennomsnittet. Kompensasjonsgraden blir vidareført som i noverande inntektssystem.

Teljetidspunkt

For 2023 gjeld folketal per 1. juli 2022 for innbyggjartilskotet (medrekna overgangsordninga INGAR) og kriteria for aldersgrupper i utgiftsutjamninga. Andre kriteriedata i utgiftsutjamninga er frå 1. januar 2022. Oppdatering av folketal i inntektsutjamninga blir vidareført med teljedato 1. januar i sjølve budsjettåret (2023).

Utgiftsbehov

Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane få full kompensasjon for skilnader i kostnader som dei ikkje sjølve kan påverka. Grunnlaget for omfordelinga i utgiftsutjamninga er utgiftsbehovet per innbyggjar for landsgjennomsnittet og for den einskilde kommune. Utgangspunktet for berekning av utgiftsutjamninga for 2023 blir rekneskapstal for 2019. På bakgrunn av koronapandemien, blir korkje rekneskapsåret for 2020 eller 2021 nytta som berekningsgrunnlag.

Framlegg til endringar i inntektssystemet

I mai 2020 vart det sett ned eit offentleg utval som skulle gjere ei heilskapleg gjennomgang av inntektssystemet. Utvalet har no lagt fram si utgreiing i ein NOU og kome med framlegg til endringar. Framlegget er no på høyring. Regjeringa tek sikte på å kome med framlegg til nytt inntektssystem for kommunane i kommuneproposisjonen våren 2023, med verknader frå 2024.

4. Økonomiske føresetnader

- Det er lagt inn ein nominell vekst i Eidfjord kommune sine samla frie inntekter frå 2022 til 2023 med ca. 3,9 prosent.
- Det er lagt inn ein lønsvekst på 3 % i planperioden 2023-2026.
- Eigedomskatten er lagt inn med 50 mill i 2023 og vidare i planperioden.
- Utbyte frå Hardanger Energi AS kr 1.8 mill.er avsett bufferfondet i 2023, og vidare i planperioden.
- Brukarbetaling og andre sals- og leigeinntekter er i hovudsak med 3 % i planperioden.
- Det er ikkje lagt inn generell % auke i kjøp av varer og tenester i planperioden. Men auke i enkeltpostar (bla. forsikring, straum og drift transportmidlar)
- Det er rekna med ein rentekostnad på 4 % i 2023 og vidare i planperioden.
- Låneavdrag er budsjettet med 4 % av eldre lån, og 2,5 % for nye lån frå 2023.
- Det er lagt inn 50 nye tilknytningsgebyr i Sysendalen for 2023, og 30 vidare for åra 2024-2026.
- Netto havneinntekter kr 7,4 mill. er satt av til disposisjonsfond.
- Totalt er det avsett kr 10.mill til disposisjonsfond.(Læg Reid skule, framtidig investering)
- Det er lagt inn eit trekk i rammetilskotet på kr 7 mill., grunna staten sitt forslag om eit eit årig trekk på deler av meirinntekter ved sal av konsesjonskraft. Dette er eit svært usikkert anslag.
- Pris konsesjonskraft er lagt inn med eit gjennomsnitt på ca 0,80 kWh.

4.0 Finansielle måltall

Etter kommunelova § 14-2 skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltall for utviklinga av kommunen sin økonomi.

Eidfjord kommune sine måltal er:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter : 10 %
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter : 25 %
- Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter 90 %

Måltala bør haldast eller vera nådd i løpet av økonomiplanperioden.

4.1 Netto driftsresultat- arbeidskapital

Netto driftsresultat seier noko om kor mykje kommunen har disponibelt til å dekkja eventuelle investeringar med. I tillegg må det vera stort nok til avsetjing bundne fond.

(2021-2017 er rekneskapstal)	Budsjett					
	2023	2021	2020	2019	2018	2017
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	12,9	13,4	4,8	4,8	8,2	5,5
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter ex.premieavvik	9,2		4,0	4,0	7,0	5,4
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter ex premieavvik		39,2	45,5	38,6	56,0	66,9
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter		24,6	20,6	24,6	24,3	30,4

Kommunaldepartementet har tidlegare rådd til at netto driftsresultat bør vera minst 3 %. Frå og med 2014 blir momskompensasjonen ført direkte i investeringsrekneskapen. Det får negativ effekt på netto driftsresultat, og TBU (Teknisk berekningsutval for kommunal økonomi) har derfor redusert tilrådinga til 1 ¼ prosent for kommunane generelt.

Budsjettert netto driftsresultat for 2023 er på 12,9 %. Korrigert for netto budsjettert premieavvik på kr 8,5 mill. er netto driftsresultat på 9,2 %.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld, og er eit uttrykk for kommunens likviditet.

4.2 Disponering av netto driftsresultat korr. for premieavvik

(i heile tusen kr):

	2023	2024	2025	2026
Netto driftsresultat korr. for premieavvik	-21 358	-25 146	-21 506	-18 067
Bruk av disposisjonsfond korr. for premieavvik	- 150	-150	-150	-150
Bruk av kraftfondet drift	-5 341	-5 341	-5 341	-5 341
Bruk av kraftfondet inv.rekneskapen	-5 895	-5 250	-4 775	-765
Overført investering	8 325	8 250	7 775	2 275
Avsetjing til disposisjonsfond korr. for premieavvik	10 184	13 402	9 763	7 814
Avsetjing bufferfond	1 815	1 815	1 815	1 815
Avsetjing til kraftfondet (konsesjonsavg/utbyte)	12 420	12 420	12 420	12 420

Det er knytt stor uvisse til budsjettala fram i budsjettperioden.

4.3 Lånegjeld

Kommunestyret vedtok i sak 16/50 bygging av ny sjukeheim m/ omsorgsbustadar innafor ei ramme på kr 200 mill. brutto, og det er lagt gjort låneopptak .på totalt ca. 69 mill. i 2017 og 2018 som er

Budsjett 2023 Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

lånefinansieringa i prosjektet. I 2020 vart det gjort låneopptak på kr 23 mill. til bygging av ny brannstasjon. Elles knyter låneopptaka seg til vatn-/ og avløpsinvesteringar.

I planperioden er det budsjettert med låneopptak på samla 160' mill. til nytt renseanlegg i Sysendalen.

Samla lånegjeld vil då vera over det finsielle måtalet på 90 % av brutto driftsinntekter, og andre investeringar i planperioden bør finansierast med egne midlar.

Netto lånegjeld (eksl.pensjonsforplikting.)

	Eidfjord 2023	Eidfjord 2024	Eidfjord 2025	Eidfjord 2026	Gjennomsnitt Gruppe 17 (2021)
Netto lånegjeld	145 891	173 547	257 518	270 568	145 118
pr.innbyggjar					
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	61 %	71 %	104 %	108 %	69 %
Budsjetterte renter (heile tusen)	5 407	6 069	8 190	10 033	
Budsjetterte avdrag (heile tusen)	8 164	8 727	10 227	12 602	

Det er rekna med ei rente på 4 % i 2023, og i resten av planperioden. Låneavdrag er ført opp med 4 % av lånegjelda for eldre lån, og 2,5 % for nye lån i planperioden.

4.4 Disposisjonsfond ex. avsetjing til dekking premeiavvik

	2023	2024	2025	2026
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	20	24	28	30
Disposisjonsfond i mill.kr	48	58	68	75

Det er knytt stor uvisse til tala fram i planperioden.

4.5 Utlån

Oversikt over utlån :

Utlån til bustadføremål (av dette er 3,0 mill. utlån av egne midlar, resten av startlån)	kr 6,6 mill.
Utlån til næring	kr 2,3 mill.
Forskotterte vegmidlar	kr 1,5 mill.

Totalt kr 11,1 mill.

4.6 Premieavvik

Premieavviket er skilnaden mellom langsiktige pensjonskostnader og betalte pensjonsutgifter, og det vil verta ein differanse mellom desse kvart år. Då ordninga vart innført, fekk kommunane valet om å føra utgifta året etter, eller fordela kostnaden over 15 år. Eidfjord kommune valde å ta kostnaden over 1 år.

Netto positivt premieavvik for 2023 er budsjettert med ca. 8,5 mill.

Det positive premiavviket er avsett disposisjonsfond til dekning av tilsvarande kostnad i 2024, og tilsvarande er gjort i resten av planperioden.

Konto	2023	2024	2025	2026
10903 Premieavvik KLP	-12 573 226	-6 899 914	-8 386 349	-8 822 750
10991 Arb.gj.avg. av premieavvik KLP	-1 332 761	-731 391	-888 953	-935 212
15400 Avsetjing til disposisjonsfond	13 905 987	7 631 305	9 275 302	9 757 962
1700 Premieavvik	0	0	0	0
10903 Premieavvik KLP	4 905 547	12 573 226	6 899 914	8 386 349
10991 Arb.gj.avg. av premieavvik KLP	519 987	1 332 761	731 391	888 953
19400 Bruk av disposisjonsfond	-5 425 534	-13 905 987	-7 631 305	-9 275 302
1710 Amortisering av tidlegare års premieavvik	0	0	0	0

5. Driftsbudsjettet

5.1.1 § 5-4. Bevilgningsoversikt – drift

	Rekneskap 2021	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskot	-28 789 893	-28 617 000	-25 410 000	-32 258 000	-31 748 000	-31 099 000
Inntekts- og formueskatt	-32 162 857	-31 393 000	-34 369 000	-35 390 000	-36 442 000	-37 525 000
Eigedomsskatt	-53 116 417	-47 100 000	-50 000 000	-50 000 000	-50 000 000	-50 000 000
Andre generelle driftsinntekter	-38 095 585	-36 605 000	-44 420 000	-41 420 000	-39 720 000	-39 420 000
Sum generelle driftsinntekter	-152 164 752	-143 715 000	-154 199 000	-159 068 000	-157 910 000	-158 044 000
Netto driftsutgifter						
Sum bevilningar drift, netto	113 937 333	129 081 987	114 053 557	128 665 292	119 607 213	120 122 410
Avskrivninger	19 001 957	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	132 939 290	129 081 987	114 153 557	128 765 292	119 707 213	120 222 410
Brutto driftsresultat	-19 225 462	-14 633 013	-40 045 443	-30 302 708	-38 202 787	-37 821 590
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-307 412	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Utbytter	-819 097	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000
Gevinstar og tap på finansielle omløsmidler	-664 378	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
Renteutgifter	1 840 499	2 569 447	5 507 181	6 169 337	8 290 244	10 133 650
Avdrag på lån	7 613 340	8 227 340	8 164 840	8 727 340	10 227 340	12 602 340
Netto finansutgifter	7 662 952	7 331 787	10 207 021	11 431 677	15 052 584	19 270 990
Motpost avskrivninger	-19 001 957	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-30 564 467	-7 301 226	-29 838 422	-18 871 031	-23 150 203	-18 550 600
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	18 000 082	11 560 000	8 325 000	8 250 000	7 775 000	2 275 000
Avsetninger til bundne fond	13 854 183	11 355 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000
Bruk av bundne fond	-16 955 959	-8 731 876	-11 236 876	-10 591 876	-10 116 876	-6 106 876
Avsetninger til disposisjonsfond	20 666 161	9 473 265	25 905 832	22 848 894	20 853 384	19 387 778
Bruk av disposisjonsfond	-5 000 000	-16 355 163	-5 575 534	-14 055 987	-7 781 305	-9 425 302
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	30 564 467	7 301 226	29 832 422	18 871 031	23 150 203	18 550 600
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2023
Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

5.1.2 § 5-4. Bevilningsoversikt drift- budsjett til fordeling

		Rekneskap	Budsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
<i>Fra Bevilningsoversikt:</i>		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Til fordeling drift		113 937 333	129 081 987	114 153 557	128 765 292	119 707 213	120 222 410
Netto driftsutgifter pr. ansvar							
Finans	Utg.	-4 708 406	10 666 845	-2 555 453	12 199 682	4 281 003	5 442 340
Finans	Innt.	-23 424 532	-11 420 000	-26 660 000	-23 220 000	-23 220 000	-23 220 000
Finans		-28 132 938	-753 155	-29 215 453	-11 020 318	-18 938 997	-17 777 660
Rådmannen med stab og støtte	Utg.	37 253 855	30 845 700	37 015 250	36 882 250	36 974 250	37 046 250
Rådmannen med stab og støtte	Innt.	-4 578 392	-7 240 900	-13 135 875	-13 135 875	-13 135 875	-13 135 875
		32 675 463	23 604 800	23 879 375	23 746 375	23 838 375	23 910 375
Lægreid skule	Utg.	24 988 986	25 634 753	26 882 933	27 424 933	28 086 933	28 748 933
Lægreid skule	Innt.	-4 073 035	-1 974 276	-2 000 276	-2 026 276	-2 052 276	-1 974 276
		20 915 951	23 660 477	24 882 657	25 398 657	26 034 657	26 774 657
Modnen Barnehage	Utg.	12 936 375	12 032 318	14 482 651	14 520 651	14 558 651	14 596 651
Modnen Barnehage	Innt.	-2 552 642	-1 458 076	-1 496 076	-1 534 076	-1 566 076	-1 458 076
		10 383 733	10 574 242	12 986 575	12 986 575	12 992 575	13 138 575
Helsetenester	Utg.	13 150 047	11 505 552	12 562 948	12 219 948	12 416 948	12 651 948
Helsetenester	Innt.	-3 894 133	-2 688 650	-2 615 650	-2 424 650	-2 440 650	-2 392 650
		9 255 914	8 816 902	9 947 298	9 795 298	9 976 298	10 259 298
Kultur,næring&bærekraft	Utg.	9 060 982	8 966 832	9 287 198	9 413 198	9 569 198	9 690 198
Kultur,næring&bærekraft	Innt.	-893 219	-492 075	-492 075	-492 075	-492 075	-492 075
		8 167 763	8 474 757	8 795 123	8 921 123	9 077 123	9 198 123
D&F drift	Utg.	34 143 677	28 557 417	32 245 139	31 318 139	32 021 139	32 305 239
D&F drift	Innt.	-8 816 278	-5 845 157	-5 845 157	-5 845 157	-5 845 157	-5 845 157
		25 327 399	22 712 260	26 399 982	25 472 982	26 175 982	26 460 082
D&F drift VA	Utg.	8 036 663	6 206 849	6 232 776	6 232 776	6 232 776	5 845 436
D&F drift VA	Innt.	-15 658 390	-15 098 400	-16 541 400	-19 370 800	-22 200 200	-25 029 600
		-7 621 727	-8 891 551	-10 308 624	-13 138 024	-15 967 424	-19 184 164
D&F forvaltning	Utg.	7 126 897	8 716 993	7 471 870	7 471 870	7 471 870	7 478 370
D&F forvaltning	Innt.	-5 079 146	-3 208 100	-3 208 100	-3 208 100	-3 208 100	-3 208 100
		2 047 751	5 508 893	4 263 770	4 263 770	4 263 770	4 270 270
Sosial	Utg.	3 581 709	2 983 617	6 415 433	5 439 433	4 463 433	4 487 433
Sosial	Innt.	-96 339	-57 775	-57 775	-57 775	-57 775	-57 775
		3 485 370	2 925 842	6 357 658	5 381 658	4 405 658	4 429 658
Pleie og omsorg	Utg.	44 536 256	36 305 095	39 979 771	40 779 771	41 679 771	42 549 771
Pleie og omsorg	Innt.	-7 103 602	-3 856 575	-3 814 575	-3 822 575	-3 830 575	-3 806 575
		37 432 654	32 448 520	36 165 196	36 957 196	37 849 196	38 743 196
Netto for alle Enheter		113 937 333	129 081 987	114 153 557	128 765 292	119 707 213	120 222 410

Budsjett 2023 Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

5.1.3 § 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift

	Rekneskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Driftsinntekter						
Rammetilskot	-28 789 893	-28 617 000	-25 410 000	-32 258 000	-31 748 000	-31 099 000
Inntekts- og formuesskatt	-32 162 857	-31 393 000	-34 369 000	-35 390 000	-36 442 000	-37 525 000
Eigedomsskatt	-53 116 417	-47 100 000	-50 000 000	-50 000 000	-50 000 000	-50 000 000
Andre skatteinntekter	-38 089 836	-36 405 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000
Andre overf. og tilskot frå staten	-5 749	-200 000	-6 700 000	-3 700 000	-2 000 000	-1 700 000
Overføringare og tilskot frå andre	-25 313 594	-9 586 084	-10 692 059	-10 485 059	-10 485 059	-10 485 059
Brukarbetalingar	-5 980 315	-5 840 800	-5 078 800	-5 166 800	-5 248 800	-4 990 800
Salgs- og leigeinntekter	-44 875 798	-37 913 100	-60 096 100	-59 485 500	-62 314 900	-65 144 300
Fordelte inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-228 334 459	-197 054 984	-230 065 959	-234 205 359	-235 958 759	-238 664 159
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	94 028 005	90 561 168	97 699 310	99 210 310	101 022 310	103 834 310
Sosiale utgifter	20 187 714	29 412 489	21 703 973	36 351 508	28 432 829	29 594 166
Kjøp av varer og tenester	51 125 532	43 788 980	49 611 924	47 335 524	47 295 524	46 408 784
Overføringar og tilskot til andre	24 765 789	18 659 334	20 905 309	20 905 309	20 905 309	20 905 309
Avskrivningar	19 001 957	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	209 108 997	182 421 971	190 920 516	203 902 651	197 755 972	200 842 569
Brutto driftsresultat	-19 225 462	-14 633 013	-40 045 443	-30 302 708	-38 202 787	-37 821 590
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-307 412	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Utbytter	-819 097	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	-664 378	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
Renteutgifter	1 840 500	2 569 447	5 507 181	6 169 337	8 290 244	10 133 650
Avdrag på lån	7 613 340	8 227 340	8 164 840	8 727 340	10 227 340	12 602 340
Netto finansutgifter	7 662 953	7 331 787	10 207 021	11 431 677	15 052 584	19 270 990
Motpost avskrivningar	-19 001 957	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-30 564 466	-7 301 226	-29 838 422	-18 871 031	-23 150 203	-18 550 600
Disp. eller dekning av netto driftsres:						
Overføring til investering	18 000 082	11 560 000	8 325 000	8 250 000	7 775 000	2 275 000
Avsetjing til bunde fond	13 854 183	11 355 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000
Bruk av bundne fond	-16 955 959	-8 731 876	-11 236 876	-10 591 876	-10 116 876	-6 106 876
Avsetjing til disposisjonsfond	20 666 160	9 473 265	25 905 832	22 848 894	20 853 384	19 387 778
Bruk av disposisjonsfond	-5 000 000	-16 355 163	-5 575 534	-14 055 987	-7 781 305	-9 425 302
Dekning av tidlige års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsres.	30 564 466	7 301 226	29 838 422	18 871 031	23 150 203	18 550 600
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

5.2 INNTEKTER

5.2.1 Skatteinntekter

Naturressursskatten er budsjettert til kr. 25,5 mill. og personskatten til kr. 34,3 mill. i 2023. Personskatten er justert noko opp i frå 2022, ut i frå skatteinngangen so langt i 2022.

Nominell personinntektsskatt vert regulert løpande i takt med inntektsutviklinga i landet. Den er også påverka av kva "skatteøre" som vert lagt til kommunane. Når det gjeld naturressursskatten er den flat; den vert rekna ut etter gjennomsnittet av produserte kWh i kraftanlegga dei siste 7 åra, og er då upåverka av andre forhold.

5.2.2 Rammetilskot

Inntektsutjamninga skal utjamna skilnader mellom kommunane og fylkeskommunen sine skatteinntekter. Frå og med 2005 har me vorte trekt 55 % i rammetilskotet av skatteinntekter som er høgare enn gjennomsnittet i landet. Denne er auka til 60 % frå 2011. Eidfjord kommune skal brutto ta imot kr. 47,9 mill. i rammeoverføringar i 2023. Grunna inntektsutjamninga vert me derimot trekt ca. kr. 15,4 mill., slik at rammetilskotet for 2023 er lagt inn med ca. kr. 32,4 mill

Det er i statsbudsjettet framlegg om eit eitårig trekk i rammetilskotet for den meirinntekta sal av konsesjonskraft gjer kommunen. Beløpet vil vera klart innan utgangen av året. Det er vanskelege å sei kva dette trekket vil utgjera for kommunen, men det er lagt inn eit trekk på 7 mill. i budsjettet.

Rammetilskotet er soleis redusert frå 32,4 mill til 25,4 mill.

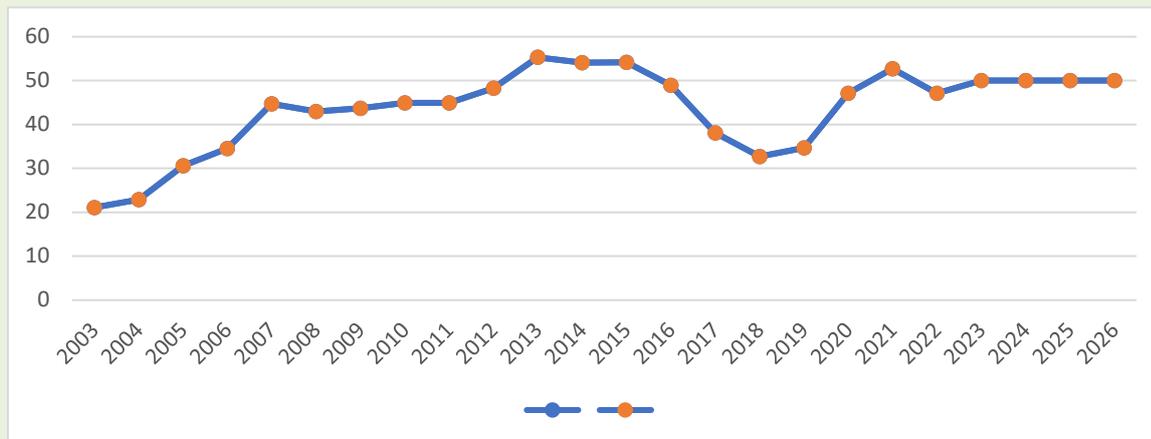
5.2.3 Eigedomsskatt

Me budsjetterer med kr. 50 mill. i eigedomsskatt i 2023 og vidare i planperioden. I motsetning til personinntektsskatt og naturressursskatt har den ingen påverknad på rammeoverføringane. Dette er ein auke på 2,9 mill frå 2022. Det er ikkje lagt inn noko endring i planperioden, sjølv om det er stor uvisse rundt tala.

Eigedomsskattegrunnlaget for 2023 vert utrekna som eit gjennomsnitt av inntektsåra 2017 til 2021. Nedgangen i 2022 skuldast svært låge kraftprisar i 2020, med gjennomsnittleg spotpris på 9,17 øre/kWh. Året 2021 var det høge kraftprisar med gjennomsnittleg spotpris på 74,59 øre/kWh..

Sjølv om det er forslag om ein auke i grunnrenteskatten, som isolert sett reduserar eigedomsskattegrunnlaget, reknar med ein auke i 2023 grunna prisane i 2021.

Eigedomsskatt i tidsrommet (2002 – 2026) i mill. kr.

Ved omlegging av reglane for utskriving av eigedomsskatt vart det lagt opp til minimums- og maksimumsverdiar.

At eigedomsskatten ikkje har auka i tidrommet 2008 - 2011 skuldast at kraftverka i Eidfjord hadde nådd maksimumsverdien, og at det då berre var produksjonen som har hadde innverknad på eigedomsskatten.

I statsbudsjettet for 2012 vart det vedteke å auke maksimumsverdien med 5 % med verknad for eigedomsskatten for 2012, og med 11 % med verknad frå 2013. Det vart vidare vedteke å setja kapitaliseringsrenta til 4,5% frå 2013. Dette gjorde at eigedomsskatten auka mykje 2012-2013.

På grunn av låge kraftprisar i åra 2015-2016, saman med høg kapitaliseringsrente er no alle skatteanlegga i Eidfjord komne under maksimumsverdien. Då er det gjennomsnittet av formueverdien dei siste 5 åra som vert lagt til grunn for eigedomsskatteberekninga, noko som gav stor nedgang i eigedomsskattegrunnlaget for åra 2016-2018.

Grunna auke i kraftprisane igjen frå 2017, fekk me ein auke på kr 12,4 mill. frå 2019 til 2020.

Dei høge kraftprisane me har hatt no i 2022, vil koma med i berekninga for eigedomsskattegrunnlaget i 2024.

5.2.4 Nettovinst ved sal av konsesjonskraft

Nettovinst ved sal av konsesjonskraft er budsjettert med kr. 22,3 mill. i 2023. Dette er ein auke på ca. kr 15,2 mill. Det er budsjettert med ein gjennomsnittleg salspris på ca. 0,82 øre kWh, der 17 GWh av total konsesjonskraftmengde på ca. 33 GWh er prissikra.

5.2.5 Konsesjonsavgifter

Konsesjonsavgiftene er sett til kr. 12 220' mill. årleg. Desse inntektene vert sett direkte av til kraftfondet.

Konsesjonsinntektene vert regulert kvart femte år. Sist regulering var 1. januar 2021, og inntektene skal difor regulerast på nytt frå 1. januar 2026.

5.2.6 Hamneavgifter

Hamneinntekter kr 10,5 mill.
Havnekostnadar kr 3,1 mill.

7,4 mill. av netto inntekter er avsett fond.

5.2.7 Overføringar med krav om motytingar

Det er budsjettert med meirverdikompensasjon på kr 4,2 mill. Meirverdikompensasjonen vert ført både på inntekt og utgiftsida, og går netto i null. Tilsvarande er det utgiftsført kr 4,2 mill. under pkt. 3.3.4 ”Overføringar”.

5.2.8 Introduksjonstand

Det er lagt inn statleg integreringstilskot på kr 6,5 mill. i 2023. Tilskotet vert gradvis redusert i løpet 5 år.

5.2.9 Brukarbetaling

Eigenbetaling og prisar på kommunale tenester og gebyr er generelt auka med 3 %. Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.

- Brukarbetaling for barnehage vert sett til kr 500,- under makspris.
- Gebyrforskrift for plan-byggje-, matrikelovs-, seksjonering-, landbruks-, og forurensingssaker med tillegg aukar med 5 %
- Bompengar Tinnhølvegen vert uendra:
 - enkelttur kr 200,-
 - årskort innanbygds kr 350,-
 - årskort utanbygds kr 750,-

- Tilknytningsavgift avløp Sysendalen vert auka med 20 %
- Tilknytningsavgift vatn Sysendalen aukar ikkje. 0 %
- Årsavgifta avlaup Sysendalen vert auka med 20 %
- Årsavgifta vatn Sysendalen aukar ikkje. 0 %
- Årsavgifta vatn Eidfjord aukar ikkje. 0%
- Årsavgifta avlaup Eidfjord vert auka med 10%

Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.

5.3 KOSTNADER

5.3.1 Løn- og sosiale kostnader

62,0 % av kommunen sine kostnader er knytte til løn og sosiale kostnader. Det er budsjettert med ca. 140 årsverk.

Pensjonsinnskott er lagt inn med ca. 24 % for 2023.

Det er totalt budsjettert med kr. 9,6 mill. i pensjonskostnad for 2023. Netto positivt premieavvik utgjer ca. kr 7,6 mill., slik at budsjettert betalt pensjon vert ca. 17,2 mill. Det positive premieavviket for 2023 vert avsett disposisjonsfond, og vert nytta til å dekkja tilsvarande kostnad i 2024.

I tillegg er det avsett kr. 2,4 mill. til lønsjusteringar og auke i pensjonskostnader.

Det er lagt inn ein lønsauke på 3 % % for åra 2023-2025.

5.3.2 Kjøp av varer og tenester som inngår i eigenproduksjon

Inkluderer alt av kostnader i kommunen forutan løn. Det er ikkje lagt inn auke for prisvekst, men det er lagt inn ei auke i driftsbudsjett for enkelte einingar. Dette kjem fram som kommentar under kvar enkelt eining.

5.3.3 Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjon

Posten gjeld tenester som me kjøper av andre kommunar, interkommunale selskap, staten og private.

5.3.4 Overføringsutgifter

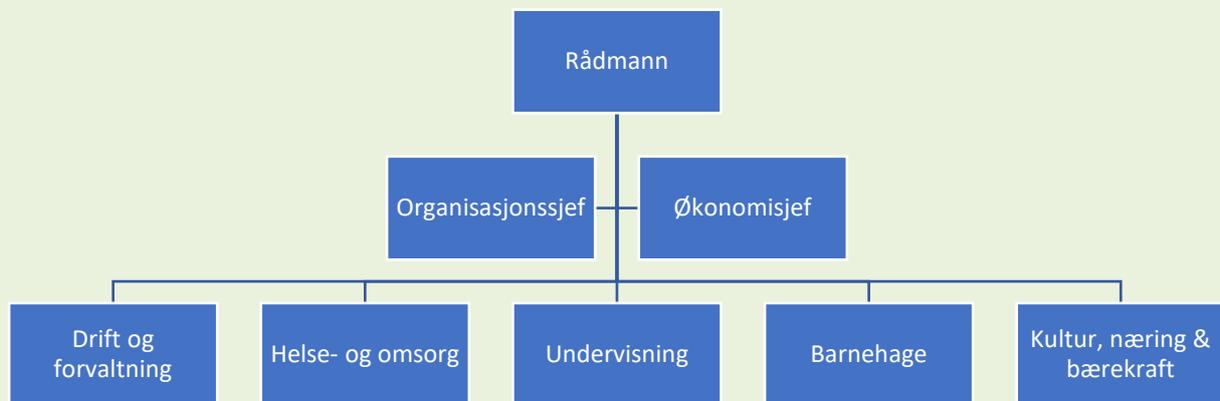
Overføringar gjeld mellom anna tilskott til Destinasjon Eidfjord AS, Reisemål Hardangerfjord, Norsk Natursenter AS, Hardangervidda Ski og Fjellsport AS, Hardangerviddatunnelen AS, Book hardanger AS og overføringar til kyrkja. I tillegg ligg det her kjøp av konsesjonskraft .

Det er budsjettert med meirverdikompensasjon på kr 4,2 mill. Meirverdikompensasjonen vert ført både på inntekts og utgiftsida, og går netto i null. Tilsvarande er det inntektsført kr 4,2 mill. under pkt. 3.2.6 ”Overføringar med krav om motytingar”.

6. DRIFTSBUDSJETT

Organisasjonskart pr. 01.01.23:

6.1 RÅDMANN MED STAB OG STØTTEFUNKSJON

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	16 400 152	16 469 552	16 561 552	16 653 552
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	7 013 105	6 810 705	6 810 705	6 790 705
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	3 464 568	3 464 568	3 464 568	3 464 568
40-49 Overføringsutgifter	10 137 425	10 137 425	10 137 425	10 137 425
50-59 Finansieringsutgifter	0	0	0	0
60-69 Sals- og leigeinntekter	-11 114 700	-11 114 700	-11 114 700	-11 114 700
70-79 Refusjonar	-2 021 175	-2 021 175	-2 021 175	-2 021 175
90-90 Finansieringsinntekter	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
	23 229 375	23 096 375	23 188 375	23 260 375

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Havneinntekter (brutto)	-10 500 000	-10 500 000	-10 500 000	-10 500 000
Havnekostnader (brutto)	3 100 000	3 100 000	3 100 000	3 100 000
Avsetjing netto havneinntekter – under ansvar 01	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Auke lisensar (auke + underbudsjettering)	420 000	420 000	420 000	420 000
Tilskot Book Hardanger AS	1 000 000	1 000 000	500 000	0
Auke kjøp It -utstyr	150 000	150 000	150 000	150 000

Tenestemrådet omfattar overordna leing, IKT, økonomiavdeling, beredskap og tenestetorg.

Overordna mål

Me skal utvikla, samordna og leia på ein effektiv og god måte

- for å få god kvalitet på tenestene
- for å leggja grunnlaget for det framtidige Eidfjord

Me gjer dette mellom anna ved å ha eit blick for strategiane rundt dei tre søylene i kommunedelen sin langsiktige del: Bukommunen Eidfjord, opplevings- og besøkskommunen Eidfjord og arbeidskommunen Eidfjord.

Fokusområder	Resultatmål 2023	Målemetode
Økonomi	1. Me skal ikkje ha avvik i høve til budsjettet	Budsjettkontroll
Brukar	2. Sakshandsaming skal som hovudregel ikkje overstiga 3 veker, dersom ikkje anna er bestemt i lov eller forskrift.	Statistikk
Medarbeidar/interne prosessar	1. Me skal ha gjennomført medarbeidarsamtale for alle tilsette kvart år 2. Me skal ha fokus på helsefremjande arbeid og å redusera sjukefråveret. Me skal ha fokus på at tilsette er ein resurss og det tenester og arbeidsmiljø å ha nærvær på jobben. Det skal vera tett oppfølging av sjukemelde. 3. Me skal halde fristane i det interne årshjulet	Eigenrapportering Statistikk Eigenrapportering

Budsjett 2023
Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

	<ol style="list-style-type: none">4. Me skal halde fram med å utvikla arbeidet med internkontroll i organisasjonen.5. Me skal sikra HMS-arbeidet ved skriftleg rapportering av HMS-arbeidet i einingane.6. Me skal ha faste møte med bedriftshelsetenesta.7. Me skal ha gode prosessar i samband med budsjettarbeidet i 2024.8. Me skal auka opplæring innan fagområder og fagsystem. Dette for å vera i stand til å betra interne arbeidsprosessar.	Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering
--	--	---

<p>Utviklingsoppgåver</p> <ol style="list-style-type: none">1. Me må ta initiativ til fleire øvingar innanfor beredskapsområdet.2. Fokuset i beredskapsarbeidet må i sterkare grad rettast mot tenesteproduksjonen – ikkje berre mot den kommunale kriseleiinga.3. Nytt avvikssystem må jobbast inn i ny organsiasjonsmodell.4. Me skal vidareføra VA-prosjekt i Sysendalen5. Me skal laga ein ROS-analyse for IKT, og planleggja nødvendige tiltak6. Me skal auka generell IKT-kompetanse av alle tilsette, og ta i bruk KS-Læring.7. Me skal ha opplæring til leiarar og andre nøkkelpersonar om personvern og personrelaterte opplysingar8. Me skal fornya fagsystem til betre funksjonalitet og løysingar som forenkler arbeidsoppgåvene9. Me skal vurdere behovet og ta i bruk aktuelle IT-fellesløyser frå KS, DigDir, HelseDir, m. fl.10. Me skal få på plass eit innkjøpsreglement, og bli betre innkjøparar11. Me skal kartleggja våre arbeidsoppgåver, med tanke på forenkling og kvalitetssikring12. Me fortset arbeidet med å få våre leverandørar til å senda oss elektroniske reknningar. Målet er 98 % i 2023.13. Me arbeider vidare med å få privatkundane våre til å ta i bruk E-faktura, gjerne kombinert med avtalegiro. Målet er 95 % i 2023.	Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering. Kommunestyrevedtak Kommunestyrevedtak Kommunestyrevedtak Eigenrapportering Eigenrapportering. Eigenrapportering. Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering
--	--

Budsjettkommentar:

Næring

Søknader som kjem til kommunen, vert handsama fortløpande. Vedtak i høve næringsutvikling i 2023 vil i hovudsak verta finansierte frå kraftfondet.

Faste tilskot utgjer kr. 3 100'. Dette gjeld Reisemål Hardanger Fjord AS ca. kr 480', Destinasjon Eidfjord AS ca. kr 640', Norsk Natursenter AS kr 1 mill og Book Hardanger AS kr 1 mill.

Overføringa til Norsk Natursenter AS gjeld tilbakebetaling av forskottert husleiga. Totalt er dette kr 13,8 mill., og det er lagt inn som ei fast årleg overføring på kr 1 mill. med dekning frå kraftfondet. Tilskotet er under førsetnad av at dette vert nytta til nedbetaling av det eksterne lånet Norsk Natursenter AS tok opp i samband med forskotteringa av husleiga til Eidfjord kommune.

Kyrkja

Tilskot til soknerådet til drift for dei enkelte åra er lagt inn med kr. 2.991.000,-. Dette er ein auke på ca. 6 % frå 2022.

Kontrollutvalet

Løyvinga til kontrollutvalet er som tilrådd frå utvalet. Total løyving til kontrollutval, inkl. revisjon, er kr. 936 455,-.

Budsjetterte årsverk:

Rådmann og stab	(8,7) Rådmann, organisasjonsjef, IKT-leiar, Tenestetorget.
Økonomiavdelinga	(2,9) Leiar, fagleiar løn, rekneskapskonsulent

6.2 MODNEN BARNEHAGE

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	12 929 975	12 967 975	13 005 975	13 043 975
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	1 013 700	1 013 700	1 013 700	1 013 700
30-39 Tenester som erstatter komm. eigenproduksjon	405 000	405 000	405 000	405 000
40-49 Overføringsutgifter	133 976	133 976	133 976	133 976
60-69 Sals- og leigeinntekter	-1 345 100	-1 383 100	-1 415 100	-1 307 100
70-79 Refusjonar	-150 976	-150 976	-150 976	-150 976
	12 986 575	12 986 575	12 992 575	13 138 575

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Ekstra spes.ped midlar	874 000	530 000	530 000	530 000
2 ekstra stillingar, auka barnetal i 2 avd.	1 345 000	1 345 000	1 345 000	1 345 000
Auke kjøp PPT/psykolog	50 000	50 000	50 000	50 000
Auka vikarløn	40 000	40 000	40 000	40 000

Overordna mål for barnehagen

Modnen barnehage skal drivast i samsvar med føremålet i "Lov om barnehager" og retningslinene i Rammeplan 2017.

Eidfjord kommune har ein kommunal barnehage, Modnen barnehage, som er ein 4 avdelings barnehage. Stortinget har vedteke Rammeplan som vart gjeldane frå 01.08.17. Rammeplanen er ei forskrift til Lov om barnehager, §2 om barnehagen sitt innhald. Synet på barn, og vaksne sitt ansvar for barn sin trivnad, er sterkt vektlagt i den nye rammeplanen, og arbeidet med implementering av rammeplanen vil ha ein sentral plass i personalarbeidet.

Resultatmål – Modnen barnehage

Fokusområde	Resultatmål 2023	Målemetode
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> Me skal ikkje ha negativt avvik i høve budsjettet 	Budsjettkontroll
Tenesteyting	<ul style="list-style-type: none"> Alle som søker innanfor fristane skal få plass Me ynskjer så langt som råd tilstrekkeleg og kvalifisert personale Me bruker dataportalen Vigilo i dagleg kommunikasjon med føresette 	Ingen venteliste Dispensasjonar
Arbeidet med borna	<ul style="list-style-type: none"> Me skal styrka og utvikla den grunnleggande kompetansen hjå det einskilde barn Me skal leggja vekt på at barna får vera med å påverka 	Eigenrapportering og foreldresamtaler Årsplan, vekeplanar, pedagogisk årsmelding og ekstern vurdering

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

	<p>barnehage-dagen ut frå alder og mogning.</p> <ul style="list-style-type: none">• Me skal arbeida systematisk med dei sju fagområda i Rammeplanen, med progresjon og ny kompetanse i det pedagogiske arbeidet• Prosjektbasert årsplan Me har vald å jobbe prosjektbasert fordi det har større fokus på barns rett til medverknad og me jobber vidare med det borna er oppteke av.• Satsingsområdet er digital og sosial kompetanse• Me arbeider målretta i personalgruppa med planen; korleis skape eit inkluderande miljø i barnehagen – forebygge mobbing.• Me jobbar med natur og miljø med tanke på at me er miljøfyrtårnsertifisert	<p>Årsplan, handlingsplan mot mobbing, månadsplanar og evaluering</p> <p>Årsplan, månadsplan, månadsbrev og pedagogisk årsmelding, evaluering på avdeling og personalmøte</p> <p>Avdelingsmøter, personalmøter, evaluering, tilbakemelding frå foreldre/brukarundersøking</p> <p>Månadsbrev/plan, evaluering på møter og årleg rapportering til miljøfyrtårnportalen.</p>
Foreldresamarbeid	<ul style="list-style-type: none">• Føresette skal få høve til å kome med innspel i barnehagen sin kvardag• Me skal møte føresette med tillit og respekt. Eit positivt samspel mellom heim og barnehage er avgjerande for barnet sin trivnad, tryggleik og utvikling.• Me skal ha inntil to foreldremøte i året• Foreldra skal få tilbod om to foreldresamtalar.• Samarbeidsutvalet har ei aktiv rolle i drifta	<p>Vigilo, foreldremøte, samarbeidsutvalet, foreldresamtaler</p> <p>Munnleg og skriftleg tilbakemelding</p> <p>Eigenrapportering/årsmelding</p> <p>Teams og Web-sak</p>
Medarbeidar/interne prosessar	<ul style="list-style-type: none">• Utvikla og vedlikehalda eit arbeidsmiljø med engasjerte vaksne som er til stades for borna, slik at dei kan vera positive og inspirerande modellar• Einingsleiar/assisterande styrar skal gjennomføra ein medarbeidarsamtale med kvar tilsett i løpet av året• Jobbe for å forebygge sjukefråvær• Me skal ha jamlege personalmøte gjennom året.	<p>Eigen rapportering/årsmelding, evaluering</p> <p>Eigen rapportering/årsmelding</p> <p>Eigen rapportering/årsmelding</p> <p>Eigen rapportering/årsmelding</p>

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

	<p>Møta skal ha fagleg innhald og HMS-tema.</p> <ul style="list-style-type: none">• Me skal delta i kompetanse-regionen sine utdanningsprogram, t.d. LUIB for leiarane• Me skal samarbeida med Voss og Ulvik om gjennomføring av kursdagar og leiarnettverk	Eigen rapportering/årsmelding
Samarbeid med andre	<ul style="list-style-type: none">• Me skal ha aktivt samarbeid med Læg Reid skule, med særleg vekt på overgang barnehage/skule• Leiarmøte barnehage/skule• Styrar skal delta på tverrfagleg møte mellom PPT, barnevern, helse, skule og barnehage.• Regionsmøte leiarane i barnehagen, ca 1 gong i månaden	Eigen rapportering/evaluering, årsmelding Referat Referat, evaluering Eigenrapportering/årsmelding
Utviklingsområde	<ul style="list-style-type: none">• Implementera Rammeplanen• Styrka personalet sin kompetanse kring barn sin digitale og sosiale utvikling.• Prosjektbasert arbeid• Ekstern vurdering	Eigenrapportering/evaluering, årsmelding Eigenrapportering/evaluering, årsmelding Evaluering på møter Vurderingsrapport

Budsjettkommentar:

Ved årsskifte vil barnehagen gje tilbod til 54 born. 15 born er født i 2017, 8 born er fødd i 2018, 11 born er født i 2019, 11 born er fødd i 2020 og 9 born er fødd i 2021. Det er fleire som har søkt barnehageplass frå nyttår, men for å få plass til alle som har søkt, må barnehagen sjå på alternative løysingar for det kommande året.

Denne hausten har me born med trong for spesialpedagogisk tiltak. Me har fleire som jobbar i team for å dekke behova innan spesialpedagogisk hjelp. Teamet innehar ulik kompetanse og utdanning.

Barnehagen har dei siste åra hatt eit høgt sjukefråvær. Dette er ei utfordring, særleg i høve til stabilitet og nærvær. Både langtids og korttidssjukefråværet har vore variabelt. Dette har i noko grad samanheng med Covid-19, der terskelen for å vere heime har vore mindre enn før. Sjølv om det har normalisert seg meir, var det i byrjinga av året ein del fråvær knytt til dette.

Det vert jobba målretta med å forebyggje sjukefråværet. Me har jobba med NED og «ein bra dag på jobb». Dette er verktøy som kan bidra til å få ned sjukefråværet mellomanna ved å få betre arbeidsflyt og høgare motivasjon. På planleggingsdagane i haust var bedriftshelsetenesta i barnehagen for å følgje opp forebyggingsarbeidet. Temaet i år var emosjonelle krav og ergonomi.

Barnehagen arbeidar målretta for å skape eit inkluderande miljø og forebygge mobbing. Me har laga ein eigen plan, «Modnen barnehage – ein bra stad å vera» som er ein handlingsplan for å skapa eit godt psykososialt barnehagemiljø. Denn vert jobba med på personalmøter mellomanna i form av

gruppearbeid og gode diskusjonar. Me legg og vekt på krenkingsomgrepet. Barnehagane har fått ein aktivitetsplikt som skal sikre alle barn eit trygt og godt barnehagemiljø. Dette har og vore jobba med på foreldremøte.

Digital kompetanse: Modnen barnehage har det siste året og vil framover satse mykje på digital kompetanse i barnehagen. Me har eigen IKT ansvarleg i barnehagen. Mange i personalgruppa har tidlegare vore på kurs og seminar og lært dette vidare til dei andre i personalgruppa. Me har planar om å prioritere webinar/kurs som omhandlar digital kompetanse også framover. Barnehagen er greit utstyrt når det gjeld digitale verktøy. Dette gjer at me kan jobbe godt med digital kompetanse. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Regional kompetanseutvikling: I 2021 fekk barnehagen tildela midlar i samband med den regionale ordninga for kompetanseutvikling. Barnehagen valde ut eit vurderingstema og denne hausten var eksterne vurderarar, samt ein representant frå høgskulen på Vestlandet i barnehagen for å observere, intervjuje born, styrar og kommuneegar, samt ha møter med dei tilsette og foreldre. Rapporten frå dette vart lagt fram nokre dagar seinare. Utviklingsområda vert no jobba vidare med saman med ekstern vurderar og høgskulen på Vestlandet.

Våren 2022 vart barnehagen sertifisert som miljøfyrtårn. Det er eit synleg bevis på miljøengasjement. Opplevingar og erfaringar i naturen kan fremje forståing for eigenarten til naturen og borna si vilje til å verne om naturressursane, bevare det biologiske mangfaldet og bidra til berekraftig utvikling.

6.3 LÆGREID SKULE

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	22 106 557	22 768 557	23 430 557	24 092 557
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	3 729 200	3 609 200	3 609 200	3 609 200
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	674 700	674 700	674 700	674 700
40-49 Overføringsutgifter	372 476	372 476	372 476	372 476
60-69 Sals- og leigeinntekter	-907 800	-933 800	-959 800	-881 800
70-79 Refusjonar	-1 092 476	-1 092 476	-1 092 476	-1 092 476
90-90 Finansieringsinntekter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	24 832 657	25 348 657	25 984 657	26 724 657

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Livredning opplæring/kurs	100 000	80 000	80 000	80 000
Auke kjøp private – Inn på tunet	70 000	70 000	70 000	70 000
Auke post leige av pc	30 000	30 000	30 000	30 000
Auke 50 % st. vaksenopplæring	430 000	430 000	430 000	430 000

Me ser på skulen som ein lærande organisasjon, og legg til rette for fagleg heilskap gjennom heile utdanningsløpet, i eit trygt og godt skulemiljø.

Fokusområde	Resultatmål 2023	Målemetode
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik i høve budsjettet	Budsjettkontroll
Brukar	<p>Elevane sin trivsel skal liggja minst på landsgjennomsnittet, og me skal ha ein skule utan mobbing.</p> <p>Me skal liggja over gjennomsnittleg resultat i nasjonale prøvar for lesing, rekning og engelsk.</p> <p>Me skal auka elevane sin motivasjon og læring ved å gjera opplæringa meir praktisk og variert, m.a. gjennom digitale ressursar.</p> <p>Me skal ha eit variert tilbod av aktivitetar i Trivselsprogrammet (TL), fysisk aktivitet og uteskule.</p> <p>Me skal driva haldningsskapande arbeid om klima og miljø-utfordringar gjennom ulike kompetansemål og aksjonar.</p> <p>Skulen skal vere Miljøfyrtårn.</p> <p>I SFO skal borna få vera med å påverka eigen kvardag når det gjeld innhald av dagen og val av aktivitetar.</p> <p>I SFO skal borna stimulerast til sosial samhandling og skape gode og trygge relasjonar, gjennom ulike aktivitetar og leik.</p>	<p>Elevundersøking/Kvalitetsmelding</p> <p>Elevundersøking/Kvalitetsmelding</p> <p>Nasjonale prøvar/Kvalitetsmelding</p> <p>Årsrapport</p> <p>Rammeplan/årsplan/barnemøte</p> <p>Rammeplan/årsplan</p>

Budsjett 2023 Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Utviklingsoppg åver	Me skal ha arbeidsmetodar som fremjar erfaringsdeling, refleksjon og samarbeid. Me skal vidareutvikla vår digitale kompetanse. Me skal innarbeida vår visjon, våre verdiar og dei nye læreplanane i skulens praksis. Me skal innarbeida ny rammeplan i SFO sin praksis. Me skal utvikla samarbeidskompetanse i kommunen for å kunne bygge eit godt lag rundt elevane.	Eigenrapportering Rammeplan/årsplan Kvalitetsmelding
Medarbeidar/in terne prosessar	Me skal ha fokus på erfaringsdeling og samarbeid i personalet og i Hardanger Voss kompetanseregion. Sjukefråvær skal liggja under 6% Me skal fylgja HMS-handlingsplanen. Me skal gjennomføra medarbeidarsamtale kvart år.	Eigenrapportering Fråværsstatistikk og eigenrapportering

Budsjettkommentar

Spesialundervisning og samhandling

Spesialundervisning føregår så langt det let seg gjere inne i klasserommet med to-lærer-system, og i mindre grupper. Dette er i samsvar med intensjonen for spesialundervisning. Me skal fylgje opp arbeidet med Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderande praksis, i samarbeid med Hardanger Voss kompetanseregion.

Skulen vil ha tettare samarbeid gjennom utvida spesialpedagogiske møte med barnehagen og gjennom samhandling på tvers av einingane.

Digitalisering

Lægreid skule vil ha fokus på IKT, og at elevar og tilsette har digital kompetanse som gjer at skulen fylgjer med på teknologisk utvikling. Bruk av digitale verktøy gir tilsette høve til stor grad av variasjon og tilpassing av undervisninga, og vil gjera det lettare å gi nødvendig støtte og faglege utfordringar til elevar.

Skulen nyttar Visma Flyt Skole som administrativt verktøy og til kommunikasjon med føresette. Me skal ha digitale løysingar som gjer skule-heim samarbeidet effektivt og brukarvenleg gjennom skya og via apps. I personalet skal me halde fram med å finne gode digitale løysingar for å effektivisera arbeidsflyten.

Vidareutdanning *Kompetanse for kvalitet*

Gjennom strategien «Kompetanse for kvalitet» får lærarar tilbod om vidareutdanning i ulike fag fram mot 2025. Studietilboda har eit omfang som går over to semester, og utdanninga får tilskot frå staten gjennom stipend eller vikarordning.

Eidfjord kommune held fram med å gje gode vilkår for vidareutdanning.

6.4 KULTUR, NÆRING OG BÆREKRAFT

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	5 290 266	5 446 266	5 602 266	5 758 266
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	1 355 257	1 325 257	1 325 257	1 290 257
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	236 000	236 000	236 000	236 000
40-49 Overføringsutgifter	2 305 675	2 305 675	2 305 675	2 305 675
60-69 Sals- og leigeinntekter	-150 600	-150 600	-150 600	-150 600
70-79 Refusjonar	-341 475	-341 475	-341 475	-341 475
90-90 Finansieringsinntekter	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	7 695 123	7 821 123	7 977 123	8 098 123

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Varmepumpe Bergsliskårane	30 000	0	0	0
Heimesieredaksjonen	50 000	50 000	50 000	50 000
Justert budsjett ulike tilskotsordningar	35 000	35 000	35 000	35 000

Innhald i tenesteområdet

Eininga omfattar barne- og ungdomsarbeid, folke- og skulebibliotek, kino, museum, kulturminnevern, galleri og kunstformidling, idrett og friluftsliv, allment kulturarbeid, studiesenter, folkehelse, klima og berekraft, kulturskule, redaksjonsarbeid med heimeside og intranett, arbeid med nærings-/reiseliv og publikumstenester.

Overordna målsetjingar

- Møtet med ulike kunst- og kulturuttrykk retta mot innbyggjarar og besøkande, skal skapa trivsel og utvikla samfunnet positivt.
- Me skal ta vare på kulturminne, kulturmiljø og kulturhistoriske bygg og landskap.
- Kulturkontoret har ein rådgjevarrolle for estetisk utforming og møblering av offentleg rom og skilting, i samarbeid med kommunalteknisk drift.
- Me skal ha gode, sosiale møteplassar for born og ungdom og vidareutvikla desse, og gje ungdom moglegheit til å engasjera seg i eigen kvardag og i lokalsamfunnet.
- Biblioteket skal oppfylle krava i *Lov om folkebibliotek* ved å utvikla ulike møteplassfunksjonar, vera debattarena og utvida litteraturformidlinga.
- Me skal tilretteleggja for friluftsliv og turstiar for alle aldersgrupper heile året saman med naturlege samarbeidspartnarar.
- Arbeide med folkehelse gjennom tilrettelegging av turmiljø og aktivitetar og eit tverrfagleg samarbeid med helse og omsorg og skule og barnehage.
- Kulturskulen skal gje ei bredde av kulturaktivitetar til alle
- Rask sakshandsaming av søknadar til næringsstønad, rettleia og inspirera til kompetanseløft.
- Sørge for at Eidfjord kommune tek del i den grønne omstillinga gjennom oppfylgjing av tiltak i klima- og energiplanen.

Fokusområde	Resultatmål	Målemetode
Økonomi	1. Me skal ikkje ha avvik i høve budsjettet	Budsjettkontroll
Brukar	<ol style="list-style-type: none">1. Oppfylgjing av temaplan for kulturminne og vera pådrivarar for ivaretaking av kulturlandskap og kulturhistoriske verna bygningar.2. Me skal vera medspelarar for lag, organisasjonar og eldsjeler som tar initiativ til aktivitetar retta mot ålmenta knytt til folkehelsearbeid.3. Me skal gjennomføra mobbe- og rusførebyggjande informasjonsarbeid for ungdom i samarbeid med oppvekstgruppa.4. Biblioteket skal tilby eit breitt utval av kulturelle arrangement innanfor scenekunst, musikk og film for innbyggjarar og besøkande.5. Rettleie innbyggjarar og bedrifter for ein grønare kvardag.6. Me skal ha rask sakshandsaming av søknadar til næringstøtte.7. Effektive og saumlause digitale løysingar i møte med innbyggjarane.	<ol style="list-style-type: none">1. Eigenrapport2. Eigenrapport3. Ruspolitisk handlingsplan4. Lov om folkebibliotek5. Eigenrapport6. Eigenrapport7. Eigenrapport
Interne prosessar	<ol style="list-style-type: none">1. Me skal halda fristane i årshjulet.2. Me skal gjennomføra medarbeidersamtalar slik arbeidsgjevar har bestemt.3. Sjukefråværet skal liggja under gjennomsnittet i kommunen.4. Dei tilsette på kulturkontoret skal vera lukkelegare enn gjennomsnittet i kommunen.5. Tettare tverrsektoriell samhandling for å skapa meir heilskapleg og effektiv sakshandsaming.6. Tettare samskaping med kulturskulen.	<ol style="list-style-type: none">1. Eigenrapport2. Medarbeidar-samtale3. Statistikk4. Eigenrapport5. Eigenrapport6. Eigenrapport
Utviklingsoppgåver	<ol style="list-style-type: none">1. Barne og ungdomsarbeidet tar utgangspunkt i lokale og nasjonale undersøkingar som er retta mot barn og ungdom.2. Vidareføra prosessen med å gjera biblioteket meir tilgjengeleg for publikum.3. Gjera biblioteket til ein naturleg arena for debatt og ressurs for utvikling av ein lokal debattkultur.4. Forsterka eksisterande helsefremjande tiltak i tråd med <i>Lov om folkehelse</i>.5. Me skal vera føregangskommune knytt til grøn omstilling.	<ol style="list-style-type: none">1. Eigenrapport2. Lov om folkebibliotek3. Lov om folkebibliotek4. Lov om folkehelse5. Eigenrapport

Budsjettkommentarar

Redaksjonsgruppa

Redaksjonsgruppa (heimeside, app og sosiale media) har pr. i dag ikkje eit eige budsjett, dette fører til at mindre kostnader med heimesida må gjennom ein tungvindt prosess eller at det vert betalt av andre tenester. Midlane skal nyttast til innkjøp av bilete, promotering, utgifter til digitale løysingar og mindre innkjøp for å optimalisere heimesida/sosiale media. I tillegg vil midlane gå til digital kompetanseheving og kurs innan fagprogram.

UKM (Ung kultur møtes)

Eidfjord deltek saman med Granvin og Ulvik på UKM på Voss. Her er det pr i dag avsett kr. 3000 til deltaking, medan den reelle summen er kr. 7500. Me føreslår at denne summen vert auka for å dekkja dei faktiske utgiftene.

Varmepumpe Bergsliskorane

Det er behov for ei meir effektiv varmekjelde i Bergsliskorane. I dag er det oppvarming med panelovnar, vedovn og golvvarme på bad. Varmepumpe vil vere betre for heile huset og vil gje mindre straumforbruk.

Tilskot Kunstformidling

I tenesta Kunstformidling er det i dag budsjettert med kr. 87.000. Frå denne tenesta går det ut tilskot for kr. 100.000,-, dette medfører ei underbudsjettering på kr. 13.000,-
Fylgjande tilskot går ut frå denne tenesta: kr 20 000,- Hardanger kulturråd, kr 15 000,- Hardanger-Berlin, kr 15 000,- Harding Puls, kr 10 000,- Hardanger og Voss museum, kr 40 000,- Kunstnarstipend

Søppelsortering

Både skulen og kommunehuset har i sine årlege handlingsplanar ifm Miljøfyrtårn tiltak knytt til søppelsortering: skulen ynskjer «*oppgradering av avfallstasjonar - øke antall - bevisstgjøring av elever og lærere*» og «*synliggjøring av avfallsstasjonar - plast sortering for elever*» mens kommunehuset skal «*betre tilhøve for avfallssortering i samarbeid med leiande reinhaldar*». Det er behov for ei heilheitleg løysing for alle einingar (med unntak av bygdaheimen og KTD).

Vedlikehald kulturbygg

Kultur, næring og berekraft har spelt inn behov for:

- Drenering og pussing/maling av grunnmur Ungdomshuset
- Nytt tak, maling veggjar og skifte av knuste glassruter på Sjøbua
- Nytt manuelt låsesystem på ungdomshus og Lægreid gamle skule (skifte låsesylinder)
- Rømingdør frå sal i samfunnshuset
- Nye ståldører mellom sal/gang og kantine/gang samfunnshus

Desse er vurdert og dei tiltaka som vert prioritert er lagt inn i budsjett/økonomiplan under drift på Drift & Forvaltning

Budsjettvedtak som ikkje er gjennomført i 2022, som vert vidareført

Det var fleire vedtak i budsjett og økonomiplan 2022 – 2025 som ikkje vart gjennomført i 2022, desse vert vidareført i 2023 som vedteke. Dette gjeld:

Skjøtsels Hærad kulturminneområde

Me har gjennom dei siste 10 åra arbeidd saman med grunneigarar og Fylkeskommunen med opparbeiding og gjennomføring av skjøtselsplan for området. Me har tidlegare fått BARK midlar frå riksantikvaren som no er oppbrukt. Det vart sett av kr. 50 000 for 2020 for å fortsetje arbeidet med å skjøtsla området. Det har dei siste to åra vore eit spesielle år der me ikkje har hatt den flyten i arbeidet som var tiltenkt og ynskjer vidareføre midlane til 2023 - 2026. Vidare er målet at me byrjar på oppfyljing av handlingsplan i Kulturminneplanen der me ser føre oss at me byrjar arbeidet med skjøtselsplan for Varbergshaugen i samarbeid med Vestland fylkeskommune,

Dagsturhytta og tilsyn

Ein del av konseptet med Dagsturhytta er at det vert inngått tilsynsavtale. Dette er gjort på ulike måter, enten med Turlag, idrettslag, grunneigar, Dagsturhyttens vener og liknande. Kommunen yter eit årleg beløp for den jobben som blir gjort. Beløpet er ca. 20 000 årleg. Dette er ikkje sett i verk sidan hytta ikkje er ferdigstillt enno.

Grønt fond/tilskot til miljøsertifisering

I budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 vart det sett av 200.000 i tilskot til miljøsertifisering og oppfylgging av handlingsplanen i Klima og Energi . Dette er midlar som vert arbeida vidare med ml.a for å dekkja utgifter knytt til pågåande Miljøfyrtårnsertifisering av underliggjande einingar, finansiering av eigenandeler i fellesprosjektet «*Grønt hytteliv på Vestlandet*» i samarbeid med kommunane Bergen, Voss og Kvam og deltaking i KS sitt nettverk for klimatilpassing. Midlane vil óg sikra finansiering av kommunal eigenandel i Miljødirektoratet sin tilskotsordning *Klimasats*.

Energimerking skule og barnehage

I budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 vart det sett av 60.000,- til energimerking av skule, barnehage og samfunnshus. Dette arbeidet vert gjennomført i 2023, avtale med konsulent er på gang.

Fordeling av tilskot på tenester

Teneste 3859:

- kr 100 000,- til frivillige organisasjonar (kulturmidlar)
- kr 67 000,- til andre (kulturmidlar)
- kr 30 000,- Indre Hardanger Sikringslag

Teneste 3851:

- kr 25 000 til frivillige organisasjonar (kulturmidlar)

Teneste 3770:

- kr 20 000,- Hardanger kulturråd
- kr 15 000,- Hardanger- Berlin
- kr 15 000,- Harding Puls
- kr 10 000,- Hardanger og Voss museum
- kr 40 000,- Kunstnarstipend

Teneste 3800:

- kr 50 000,- idrettslag (kulturmidlar)
- kr 50 000,- kulturminne område
- kr 200 000,- løypekøyering
- kr 190 000,- Sysendalen Skisenter AS

Teneste 3650

- kr. 50 000,- skjøtsel av Hærad og Varbergshaugen kulturminne

Teneste 3602:

- kr 50 000,- vedlikehald turstiar (av desse 25.000,- til Evjo aktivitetssenter for vedlikehald)

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

- kr 20 000,- tilsyn av Dagsturhytte
- kr 2 000,- til nynorsk turbibliotek.

Teneste 2310:

- kr. 7 000,- felles rusfri 16. mai med Hardangerkommunane
- kr. 7 500,- deltaking på UKM (Ung Kultur Møtes)
- kr 100 000,- tilskotsordning for ungdom (vedtatt i FSK 22/068)

Teneste 1806:

- kr. 40 000,- Ungdomsrådet disponerer til vedtak

6.5 PLEIE- OG OMSORGSTENESTA

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	32 773 796	33 673 796	34 573 796	35 473 796
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	3 726 400	3 626 400	3 626 400	3 596 400
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	3 008 000	3 008 000	3 008 000	3 008 000
40-49 Overføringsutgifter	471 575	471 575	471 575	471 575
60-69 Sals- og leigeinntekter	-2 338 000	-2 346 000	-2 354 000	-2 330 000
70-79 Refusjonar	-1 476 575	-1 476 575	-1 476 575	-1 476 575
	36 165 196	36 957 196	37 849 196	38 743 196

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Kjøp tenester Voss kommune	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Tilskot ressurskrevjande tenester	-850 000	-850 000	-850 000	-850 000
Lisens Hospital IT	150 000	150 000	150 000	150 000
IKT utstyr (pc)	100 000	0	0	0

Innhald i tenesteområdet

Pleie og omsorgstenesta omfattar institusjonsbaserte tenester som avdeling for personar med demens, somatiske avdelingar, og aktivitetsavdeling. Avdelingane tilbyr rehabilitering, korttidsopphald i institusjon, palliasjon, avlastning, dagopphald og nattopphald. Heimebaserte tenester omfattar heimesjukepleie, heimehjelp, matombringning og tryggleiksalarmar. Pleie og omsorg administrerer omsorgsbustadar, hjelpemiddel til korttidsutlån og tenester til menneske med nedsett funksjonsevne

Me flytta inn i ny og framtidretta sjukeheim 3.januar 2019. Her har me 20 sjukeheimsplassar fordelt på 3 avdelingar. Middagsnuten er avdeling for personar med demens og har 6 plassar. Somatisk har to avdelingar- Øktarnuten og Onen - med 7 rom kvar. Desse to avdelingane vert drive som ein avdeling. Omsorgsbustadane er tekne i bruk. Her er det 10 leilegheiter, 6 med inngang via sjukeheimen og 4 med inngang direkte utanfrå.

Overordna målsetjing

Kommunen skal yta pleie- og omsorgstenester som gjev tryggleik for rett hjelp til rett tid etter prinsippet om beste effektive omsorgsnivå. (BEON-prinsippet) Tenestene skal sikra alle høve til eit verdig og aktivt liv tilpassa kvar einskild sine evner og situasjon.

Kvalitet på tenestene

Opplevd kvalitet er ein subjektiv størrelse. Det er dei som nyttar tenestene våre og deira pårørande som kan sei noko om dette. Det har vore lagt til rette for [pårørandeundersøking](#), men det var for få respondentar til at Eidfjord kommune fekk tilgang på svar.

Pleie og omsorg har ulike standardar å forhalda seg til som seier noko om kva tenestekvalitet som skal leverast jfr lover og forskrifter. [Forskrift om Kvalitet i pleie og omsorgstenestene](#) skal bidra til å sikre

kvaliteten på pleie og omsorgstenester, medan [Forskrift om internkontroll i sosial og helsetenestene](#) skal bidra til fagleg forsvarlege tenester gjennom systematisk styring og kontinuerleg foreiningsarbeid.

Pleie og omsorg arbeider kontinuerleg med kvalitetsforbetring i tenesta. Dette gjer me mellom anna ved å delta på pasientsikkerheitsprogram via [Utviklingssenter for sjukeheim og heimetenester \(USHT\)](#) som er ei nasjonal satsing som skal bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstenestene.

Pleie og omsorg deltek i:

1. Gode pasientforløp.
2. Målet er å sikre brukarane sine behov for å møte heilskaplege, koordinerte og trygge tenester.
3. Læringsnettverk demens
4. Fokus er på heimebuande personar med demens og deira pårørande. Læringsnettverket rettar særleg fokus på perioden frå mistanke om demens fram til det er behov for heildøgnsomsorg.
5. VIPS praksismodell (VPM) er ein metode for å implementere personsentrert omsorg i kommunehelsetenestene. Ikkje nettverk, men prosjekt som er over og implementert i demensavdelinga.
6. Digitaliseringsnettverk for kjernejournal, digihelse, digihelsestasjon og digibarnevern. Kjernejournal i sjukeheim og heimeteneste, Digihelse og Digihelsestasjon er nasjonale e-helseløysningar som det gjennom [Felles plan og rammeverk](#) er sett eit mål om at alle kommunar skal ta i bruk innan 2025.
7. [E-helse Vestland](#).

Prosjektet skal utvikle eit sterkt fagleg samarbeid for å samle, bygge og dele kunnskap og erfaringar som er kritiske for innføring av velferdsteknologi i kommunane. Kommunane skal vera i førarsetet og skal implementere og ha vesentleg gevinst av velferdsteknologi. Prosjektet skal støtte kommunane i å realisere det store potensialet i bruk av velferdsteknologi.

Samhandlingsreforma har funne si form. Pleie og omsorg merkar det med rask utskrivning frå sjukehuset til sjukeheimen. Pasienten kjem når han er «ferdigbehandla». Det betyr ikkje at han er frisk, ofte betyr det at pasienten er svært sjuk og ofte med kort forventet levetid. Dette set store krav til kvalifisert bemanning og oppdatert personale. Me arbeider kontinuerleg for å skaffa kvalifisert arbeidskraft og dette ser ut til å bli ein utfordring frametter.

I heimetenestene ser ein og at både innbyggjarar og «gjestepasientar» med kompliserte sjukdomsbilde som krev sjukepleiarkompetanse aukar. Dette krev meir av tenesta enn det gjorde tidlegare både når det gjeld kvalitet og personell. Her vil ein kunne ha stor nytte av Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er eit satsingsområde for kommunane. Ved hjelp av slik teknologi kan kommunane på ein heilt annan måte enn tidlegare gi dei som måtte trenge det, eit godt og tilpassa pleie- og omsorgstilbod. Alle tilsette som gir tenester etter Helse- og omsorgstenesteloven og brukarar som mottar desse tenestene, samt deira pårørande, vil vera omfatta av velferdsteknologiutviklinga. Eit velferdsteknologisk tilbod gjennom kommunale tenester er spesielt retta mot personar med ulike kroniske sjukdommar eller funksjonsnedsetjingar. Velferdsteknologi kan og fungere som støtte til pårørande og bidra til å forbetre tilgjengelegheit, ressursutnytting og kvalitet på tenestetilbodet. Målgruppa for bruk av velferdsteknologi er imidlertid alle kommunen sine innbyggjarar, uavhengig av diagnose og alder. Å ta i bruk velferdsteknologi tidleg bidrar til å førebygge sjukdom og funksjonstap og fremme aktivitet og at folk er sjølvhjelpen.

«Leve hele live» er ei kvalitetsreform for eldre. Befolkninga i Noreg vert eldre, dette er noko ein ser tydeleg i distrikta. Hovudfokus i reforma er å skape eit meir aldersvenleg Noreg og består av 25 konkrete og utprøvde løysingar innan område der ein eit at det ofte sviktar i tilbodet til eldre. Det er gjennom aktivitet og fellesskap, mat og måltid, helsehjelp og samanheng i tenestene. Reforma er forankra i formannskapet og det er vedteke at det skal utarbeidast temaplan. Det er søkt om og me har fått innvilga tilskot til fleire aktivitetar i samband reforma: Aktivitetstilbod og besøksvert, Aktivitetstiltak for å motverke einsemd, tiltak mot digitalt utanforskap.

Resultatmål

Fokusområde	Resultatmål 2023	Målemetode
Økonomi	1. Tenesta skal ha god budsjettkontroll og eit realistisk budsjett.	Kontroll
Brukar	1. Sakshandsamingstida skal ikkje overstiga 14 dagar	Statistikk
	2. Iverksetjingstida skal ikkje overstiga 12 dagar, kortare om situasjonen tilseier det	Statistikk
	3. Brukarane og pårørande skal vera aktive deltakarar ved utforming av tilbodet den enkelte får gjennom personleg dialog og Samarbeidsutval.	Spørjeundersøking
	4. Brukarane skal oppleve at det kommunale tenestetilbodet er eit godt supplement til eit aktivt og sjølvstendig kvardagsliv	Spørjeundersøking
Medarbeidar/ Interne prosessar	1. Me skal ha gjennomført medarbeidarsamtale for alle tilsette i meir enn 20% stilling i eininga i løpet av året.	Eigenrapportering
	2. Sjukefråværet på eininga skal vera under gjennomsnittleg sjukefråvær i kommunen	Fråværsstatistikk
	3. Me skal halda fristane i det interne HMS årshjulet	
	4. Det skal gjennomførast faste personalmøte, tenestemøter og trepratsmøter	Eigenrapportering

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

		Eigenrapportering
Utviklingsoppgåver	1. Heiltidskultur	Eigenrapportering
	2. Tverrfagleg samarbeid på tvers av tenester og einingar	Eigenrapportering
	3. Kvalitet og internkontrollsystem. Inkludert internkontroll for medisinteknisk utstyr og lagerstyring	Eigenrapportering
	4. Digitalisering i samsvar med nasjonal strategi	Eigenrapportering
	5. Velferdsteknologi	Eigenrapportering
Klimaplan	1. Ved innkjøp av nye bilar skal det kjøpast el- bil.	Eigenrapportering
	2. Implementere Miljøfyrtårn i Pleie og omsorg	Rapport til ????

Utfordringar:

- Rekruttering/tilgang på nok og rett helsepersonell
- Bruk av vikarbyrå
- Å sikre at det er nok og rett personale på jobb til ei kvar tid
- Aukande behov for tenester i heimen
- Å finna gode støttekontaktar
- Få på plass rett Velferdsteknologi
- Kompetanseutvikling
- Å sikre fokus på psykisk helse

6.6 HELSETENESTA

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	8 507 754	8 364 754	8 601 754	8 838 754
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	1 365 800	1 165 800	1 125 800	1 123 800
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	2 444 744	2 444 744	2 444 744	2 444 744
40-49 Overføringsutgifter	244 650	244 650	244 650	244 650
60-69 Sals- og leigeinntekter	-624 000	-640 000	-656 000	-608 000
70-79 Refusjonar	-1 991 650	-1 784 650	-1 784 650	-1 784 650
	9 947 298	9 795 298	9 976 298	10 259 298

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Prosjektstilling helsesjukepleiar 40 %	285 957	214 467	0	0
Statleg tilskot helsesjukepleiar	-228 000	-228 000	0	0
Vaksinekoordinator 20 % tom 31.05.22	150 000	0	0	0
Inventar legekantor	100 000	0	0	0
Inventar fysioterapi	100 000	0	0	0
Interkommunal legevakt	140 000	140 000	140 000	140 000
Barnekoordinator 20 %	150 000	150 000	150 000	150 000
Vikar fysioterapi 50 %	380 000	0	0	0
Sertifikat utrykningskøyretøy	40 000	40 000		
Auka lisens gebyr	150 000	150 000	150 000	150 000
Auke ferievikar	50 000	50 000	50 000	50 000

Innhald i tenesteområdet

Legeteneste

Det er 300% legestilling i Eidfjord kommune fordelt på kommuneoverlege, kommunelege II og LIS1. Kommuneoverlege: 50% administrativ/50% klinisk arbeid, i denne stillinga inngår rettleiing av LIS3. Kommunelege II: 80% klinisk arbeid/20% institusjon, i denne stillinga inngår rettleiing av LIS1. LIS1: 100%, er under utdanning, kan jobbe sjølvstendig i mykje, men ikkje i alt arbeid. Alle legane på kontoret har eit ansvar med dagleg rettleiing av LIS1.

Kommunen kjøper *tenester for miljøretta helsevern*, 10% frå Ullensvang kommune. Dette ligg under kommuneoverlegefunksjonen.

Rådgjevande eining for russaker er organisert under legekantoret.

Diabetessjukepleiar, som er tilsett ved Bygdaheimen, arbeider to dagar i månaden på legekantoret, og tilbyr diabeteskontrollar.

Eidfjord legekantor har lokal daglegevakt kl 8-16 på kvardagar. Utover dette er Eidfjord kommune tilknytt Voss interkommunal legevakt. Eidfjordlegane har vakt i snitt ein dag i veka i interkommunal legevakt. Eidfjordlegane har 16 nattevakter og 28 kveld/helgevakter kvar i 2023.

Det er kring 1100 personar som har fastlege ved Eidfjord legekantor. Alle akutte pasientar får time same dag, men ventetida for å kome til hjå fastlege er 2-4(5)veker. Etter forskrift skal alle pasientar få tilbod om konsultasjon innan fem vrykedagar, dersom pasienten ikkje er akutt sjuk.

Helsepersonell på legekontor

Det er pr i dag 200% sjukepleiarstilling fordelt på 2 personar ved legekantoret i normalsituasjon. Mange oppgåver har i samband med samhandlingsreforma, pasienten sine ynskjer, fagleg og teknologisk utvikling vorte flytta frå spesialisthelsetenesta til primærhelsetenesta. Arbeidsbelastinga pr pasient er betydeleg større i dag enn for 5-10 år sidan både for lege og sjukepleiar.

Helsestasjon- skulehelsetenesta

Helsestasjon og skulehelsetenesta i Eidfjord kommune har i utgangspunktet 60% helsesjukepleiar. Frå og med 01.04.2021 har denne ressursen vore auka med 40% i samband med tilskot til styrking av og utvikling av helsestasjon og skulehelsetenesta. Dette er eit fleirårig tilskot: *«Tilskudd til den enkelte kommune innvilges for tre år, med forbehold om Stortingets bevilgning. År 2 gis en bevilgning på minimum 80% av bevilgningen for år 1. År 3 gis en bevilgning på minimum 70% av bevilgningen for år 1»*

Denne tenesta inkluderer førebyggjande tenester til born og unge 0-20 år med pårørnde, samt helsestasjon og skulehelseteneste. Helsesjukepleiar jobbar og førebyggjande med offentleg helsearbeid, smittevern og vaksinasjonsprogrammet for barn og unge. Tverrfagleg samarbeid med til dømes BUP, PPT, barnevern osv, er ein viktig del av denne tenesta.

Som fylgje av Likeverdsreforma, 2021, er rett til barnekoordinator no nedfelt i Helse- og omsorgstjenesteloven §7-2a, og i Pasient og brukerrettighetsloven §2-5c. Retten til barnekoordinator vil gjelde for familiar som har eller ventar barn med alvorleg sjukdom, skade eller nedsett funksjonsevne, der barnet har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstenester. Eidfjord kommune har tilsett Barnekoordinator i 20% prosjektstilling over to år

Svangerskaps- og barselomsorg er eit tilbod der jordmor gjennomfører kontrollar for å medverka til at svangerskap og fødsel vert gjennomført på ein trygg måte for mor og barn. Jordmor og helsesøster tilbyr heimebesøk til alle nyfødde. Kommunen kjøper jordmorteneste, 10% av Voss Herad.

Psykisk helse

Psykisk helse er mellom regjeringa sine viktigaste satsingsområde.

Kommunen kjøper kommunepsykologteneste, 20% frå Voss herad. Kommunepsykologen sitt kliniske arbeid er meint å vera eit lågterskeltilbod og ha fokus på å førebygging av psykiske vanskar. Kommunepsykologen skal bidra til å løfta kompetansen om psykisk helsa i kommunen. Funksjonen skal tilby undervising og rettleiing, individsamtalar, bistand på systemnivå med evaluering, tenesteutvikling og kommunalt plan og utgreiingsarbeid.

Psykiatrisk sjukepleier i kommunen er tilsette i 50% stilling. Stillinga dekkjer klinisk arbeid med pasienter, arbeid i psykososialt kriseteam, deltaking i underutval, utarbeiding og revisjon av planar, oppfølging av ruspasientar med psykiske vanskar.

Fysioterapi

Det er 160% stilling til fysioterapi i Eidfjord kommune. Det er tilsett to fysioterapeutar i faste stillingar med statleg fastlønstilskot. Ein i 60%, og ein i redusert stilling frå 100% til 80%. I 2022 har det vore tilsett vikar i 50%.

Fysioterapauti har ei behandlande rolle, er aktiv i førebyggjande arbeid, og med kvardags rehabilitering. Dette er tidkrevjande arbeid, men er vanskeleg å måla størrelsen av. Vidare har fysioterapien ansvar for rutinemessig undersøking av spedborn i lag med helsestasjon.

På Bygdaheimen har fysioterapien tilsyn med eit varierende tal pasientar.

Terapibassenget og treningssalen har stor pågang av brukarar.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet i Eidfjord kommune heng ikkje tydeleg saman med resten av helsetenesta, kvar eining har ansvar.

Overordna målsetjing:

Å yta eit godt helsetilbod i rett tid til alle som oppheld seg i kommunen. Tilpassa helsetenestene til Folkehelselova, med auka vekt på førebyggjande tiltak. Dei tilsette i Helseavdelinga skal informere og rettleia den einskilde pasienten, men òg grupper av pasientar, politikarar, administrasjon, andre einingar og andre i kommunen om helsefremjande tiltak. Helseavdelinga skal arbeida for å oppnå målsetnadene i Samhandlingsreforma. Legane må leggja inn pasientar på ØH-senger på Voss

Fokusområde	Resultatmål 2023	Målemetode
Økonomi	<ol style="list-style-type: none">1. Tenesta skal ha god budsjettkontroll og eit realistisk budsjett.2. Leggja vinn på å bruka takstsystemet ("Normaltariffen") for legar optimalt	Kontroll Kontroll
Brukar	<ol style="list-style-type: none">1. Ventetid på legetime skal vera maks 5 arbeidsdagar2. Ventetid på fysioterapi skal vera maks 4 veker3. Diabetespasientar skal få tilbod om kontroll kvar tredje månad.4. Pasientar med kroniske lungesjukdomar skal få tilbod om årleg kontroll.5. Førskulekontroll6. Heimebesøk innan 10 dagar etter fødsel	Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering
Medarbeidar/ Interne prosessar	<ol style="list-style-type: none">1. Me skal ha gjennomført medarbeidarsamtale for alle tilsette i meir enn 20% stilling i eininga i løpet av året.2. Sjukefråværet på eininga skal ikkje vera over gjennomsnittleg sjukefråvær i kommunen.3. Me skal implementere internkontroll/HMS - årshjul4. Det skal gjennomførast faste personalmøte og tenestemøter5. Dei tilsette skal øva seg på hjarte-lungeredning minimum to gonger årleg. Samtrening med ambulansen ein dag i månaden6. Fagutvikling/Internopplæring	Eigenrapportering Fråværsstatistikk Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering Eigenrapportering

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

	7. Vidareutdanning og oppretthalde spesialisering til legane	
Utviklingsoppgåver	1. Utvikle tenesta i samsvar med nasjonale krav og føringar	Eigenrapportering
	2. Tverrfagleg samarbeid på tvers av tenester og einingar	Eigenrapportering
	3. Digitalisering; digihelsestasjon og digital heimeoppfølging	Eigenrapportering
	4. Delta i utgreiing av nye måtar å organisere avtalespesialistar	Eigenrapportering
	5. Oppdatere heimesida i samsvar med innhald i tensteområde	Eigenrapportering
	6. Samarbeid med Ulvik for å utvikle ROP (Rus og psykiatri) tenesta	
Klimaplan	1. Kjeldesortering	
	2. Mindre bruk av papir	

Utfordringar:

- Fastlegekrisen
- Tilgang på rett og nok helsepersonell
- Organisering av helseavdelinga, funksjonar og ressursar
- Gammalt og utslite medisinsk utstyr
- Lokale som ikkje stettar dagens krav til legekontor
- Kompetanseutvikling

6.7 SOSIAL- OG BARNEVERNSTENESTA

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	3 470 858	2 494 858	1 518 858	1 542 858
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	278 800	278 800	278 800	278 800
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 510 000	1 510 000	1 510 000	1 510 000
40-49 Overføringsutgifter	1 140 775	1 140 775	1 140 775	1 140 775
50-59 Finansieringsutgifter	15 000	15 000	15 000	15 000
60-69 Sals- og leigeinntekter	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
70-79 Refusjonar	-37 775	-37 775	-37 775	-37 775
90-90 Finansieringsinntekter	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
	6 357 658	5 381 658	4 405 658	4 429 658

Nye tiltak/budsjettendringar

	2022	2023	2024	2025
Auke kjøp barnevern	600 000	600 000	600 000	600 000
Auke sosialtilskot	600 000	600 000	0	0
Introduksjonstøtte	2 000 000	1 000 000	0	0

Sosialtenesta

Sosialtenesta er ein del av det lokale NAV-kontoret i Eidfjord kommune. NAV Eidfjord er etter avtale ein del av partnerskap mellom Eidfjord kommune og NAV ved tenesteområde Voss/Hardanger. Sosialleiar har ansvar for kommunale tenester som er lagt til NAV.

Innhaldet i tenesteområdet:

- Økonomisk stønad, gjeldsrådgjeving og lovpålagte oppgåver
- Kvalifiseringsprogrammet
- Introduksjonsprogrammet
- Rettleiing, hjelpetiltak og deltaking i oppfølging av brukara innan legemiddelassistert rehabilitering (LAR).
- Ansvar for avlastning og omsorgsløn til foreldre med tyngjande omsorgsoppgåver samt ansvar for støttekontaktordning for barn og unge vaksne.
- Oppfølging av søknader og ansvar for rapportering for bustønad overfor Husbanken.
- Sakshandsaming for kommunale startlån.
- Oppfølging av søkjarar i Transportordninga for funksjonshemma (TT-ordninga)
- Sakshandsaming og tildeling av parkeringsbevis og følgjekort (ledsagarbevis)
- Deltaking i ulike samhandlingsfora t.d. oppvekstgruppa, psykososialt kriseteam og statlege samarbeidsfora.
- Oppfølging, mottak og busetting av nye flyktningar.

Overordna mål:

Tenesta skal sikra at alle brukarar får høve til eit verdig og aktivt liv tilpassa kvar einskild sine evner og situasjon. I dette inngår å fremja økonomisk og sosial tryggleik ved å gje moglegheit til arbeid,

aktivitet, og ha meningsfull aktivitet/samvær med andre. Borna sine levevilkår skal være i fokus. Jf. FNs barnekonvensjon skal barnet beste være et grunnleggande hensyn i sakshandsaminga.

Økonomi

Sakshandsaminga vært utført i samsvar med sosialtenestelova, introduksjonslova og helse- og omsorgstenestelova.

NAV Eidfjord nyttar staten sine rettleiande satsar som utgangspunkt for tildeling av stønadsbeløpet for økonomisk stønad, samt ein individuell og skjønsmessig vurdering i kvar enkelt sak. Det skal være fokus på born i familiar som over lengre tid treng økonomisk stønad. Det vert aktivt nytta arbeidsmarknadstiltak for at brukarar ikkje skal være passive mottakarar av økonomisk sosialhjelp.

For personer over 30 år blir det gjort individuelle vurderingar angående aktivitetsplikt for mottak av økonomisk stønad. Stønad i form av livsopphold bør så lenge det er formålstenleg involvere aktivitetsplikt.

Flyktningar kan få tilbud om å delta i introduksjonsprogram.

Integreringslova §§ 8 og 9 beskriv kven som har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Som hovudregel må du

- ha ein bestemt type opphaldsløyve
- ha vore mellom 18 og 55 år da du fekk opphaldsløyvet
- vere busett i kommunen etter avtale med integreringsmyndigheitene eller ha fått eit opphaldsløyve som nemnt i § 9 første ledd bokstav f og g
- ha budd i kommunen i mindre enn to år når kommunen gjer vedtak om deltaking i introduksjonsprogrammet

I følgje helse- og omsorgstenestelova § 3-1 skal kommunen sørge for at personar som opphelder seg i kommunen får tilbud om nødvendige helse- og omsorgstenester. For å oppfylle ansvaret etter helse- og omsorgstenestelova §3-1 skal kommunen etter §3-2 nr 6 bokstav b. blant annet tilby støttekontakt.

Barnevernstenesta

Barnevernstenesta er underlagt avtale om vertskommunemodell og blir drifta av Hardanger barnevern, med hovedkontor i Odda. Med barnevernsreforma får kommunen auka økonomisk ansvar for ordinære fosterheimar. Samstundes får me høgare eigendelar for statlege barnevernstiltak. Auka i økonomisk ansvar vil verta kompensert gjennom heva rammetilskot til kommunen.

Overordna mål:

Tenesta skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade helsa og utviklinga deira, får naudsynt hjelp og omsorg til rett tid. Bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Barnevernsreforma er ein oppvekstreform. Kommunane må utarbeide førebyggjande plan og leggje til rette for tverrfagleg samhandling mellom ulike kommunale tenester og nivå.

Bustadsosiale tiltak

Kommunen har et lovpålagt ansvar knyttet til boliger. Sosialtjenesteloven § 15: «Kommunen i arbeids og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som selv ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.»

Eidfjord kommune har med dagens situasjon nokså god kapasitet på kommunale bustadar.

Fokusområde	Resultatmål 2023	Målmetode
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik i høve til budsjettet.	Budsjettrapport og Budsjettkontroll
Brukar	<ul style="list-style-type: none">• Sakshandsamingstida skal ikkje overstiga 2 veker.	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Ingen ungdom i Eidfjord under 25 år skal vera utan arbeid eller arbeidsretta aktivitet i meir enn 3 mnd.	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Ingen brukar skal ha økonomisk stønad til livsopphald som einaste inntekt i meir enn 6 månader.	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Brukarar med samansette behov skal ha tilbod om individuell plan	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Brukarar med samansette behov skal ha fastsette ansvarsgrupper der dei deltek fast i.	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Ved vilkår om aktivitet for å motteke livsopphold, skal sosialtenesta legge til rette for at aktiviteten er givande og formålstenleg i samsvar med vedtaket	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Brukarar skal vera aktive deltakarar ved tilrettelegging av tenester.	Eigenrapport
Interne prosessar	<ul style="list-style-type: none">• Sjukefråværet i eininga skal vera under gjennomsnittleg sjukefråvær i kommunen.	Statistikk
	<ul style="list-style-type: none">• Halda fristar i det interne årshjulet.	Eigenrapport
	<ul style="list-style-type: none">• Digitalisere søknadsprosessen for økonomisk sosialhjelp	
	<ul style="list-style-type: none">• Rydde og potensielt digitalisere arkiv.	
	<ul style="list-style-type: none">• Gjennomføre grundig saksbehandling etter lovverket.	
	<ul style="list-style-type: none">• Auke det tverrfagleg samarbeidet i saker det er aktuelt.	

Utfordringar

- Å sikra at brukarar med samansette behov får tilpassa tenester på tvers av einingane.
- Gje rusmisbrukarar tilbod tilpassa den einkilde til m.a. aktivitet og sosiale tilstellingar med andre.
- Å finna gode støttekontaktar og avlastningsheimar for dei som treng det.
- Å få dei som er heilt/delvis utanfor arbeidslivet i meir aktivitet.
- Å ha samarbeid med frivillige organisasjonar.
- Å finne produktive og formålstenelege aktiviteter som vilkår av vedtak.

6.8 DRIFT & FORVALTNING - DRIFT

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	16 160 592	16 863 592	17 566 592	18 269 592
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	13 126 190	11 496 190	11 496 190	11 077 290
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 585 500	1 585 500	1 585 500	1 585 500
40-49 Overføringsutgifter	1 372 857	1 372 857	1 372 857	1 372 857
60-69 Sals- og leigeinntekter	-3 715 100	-3 715 100	-3 715 100	-3 715 100
70-79 Refusjonar	-2 130 057	-2 130 057	-2 130 057	-2 130 057
	26 399 982	25 472 982	26 175 982	26 460 082

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Terasse Modnen barnehage	150 000	0	0	0
Automatisk døropnar skyllerom Bygdaheimen	100 000	0	0	0
Måling/vedlikehald Kommunehuset	800 000	0	0	0
Drenering, måling grunnmur Ungdomshus	200 000	0	0	0
Oppgradering kantina kommunehuset	250 000	0	0	0
Ladestasjon EL-bil bygdaheimen	80 000	0	0	0
Utstyr reinhald	100 000	0	0	0

Innhald i tenesteområdet:

Drift har ansvar for:

- Kommunal bygningsmasse
- Kommunale eigedomar
- Vaktmeistertenester og oppgåver for andre kommunale einingar
- Kommunale vegar og parkeringsplassar
- Parkar og grøntområde
- Brann og redningstenesta
- Reinhald offentlege bygningar og toalett

Me skal levera så gode tenester som rammebetingelsane tillett. Rammebetingelsane er både økonomiske (kroner) og menneskelege (tid). Mål om at alle tenester som eit minimum skal tilfredstillast krav sett i lover og forskrifter.

Generelt:

Det må prioriterast å gjennomføra naudsynte oppgraderingar og fornyingar i budsjettåret. Kommunen har mange bygningar og anlegg med ulike kvalitetar og standardar. Oppgradering og tilpassing av bygningsmasse vil vera eit fokusområde i 2023. Dette vil gjelda fleire ulike tema slik som ladepunkt, leikeplassar, adgangskontroll, rømningsvegar, varmetap og generelt vedlikehald.

Tilsyn:

Budsjett 2023 Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Det har vore gjennomført tilsyn på bru og kaiar i 2022. Det er lagt inn finansiering til lukking av avvik frå tilsynet i budsjett og økonomiplan framover. Det ligg og inne ny bru til Fet i økonomiplanen for 2025.

Turisttrafikk:

Turisttrafikken har vore stor i Eidfjord og det er i budsjettet sett opp tømme-stasjon for bobil. Eidfjord kommune har i dag ikkje nokon operativ bobiltømme-stasjon i kommunen. Plassering av stasjonen er ikkje bestemt men kan vera på kommunal grunn, feste/leige- grunn eller som OPS (offentleg privat samarbeid).

Straum:

Det vil nok vera høge straumprisar i budsjettåret 2023, slik som det har vore i 2022. Det er utfordrande med sær høge driftsutgifter knytt til straumforbruk. Det kan vera utfordrande å få ned straumforbruk viss ikkje dette skal gå ut over tenestenivået i kommunen i dag. Det ligg inne tiltak i budsjettet for å få ned noko av straumforbruket på lang sikt. Det ligg ikkje inne tiltak på kort sikt som vil redusera tenestenivået.

Resultatmål 2023

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode
Straumforbruk	Optimalisera anlegg me har og utføra bygningsmessige oppgraderingar	Straumrekning
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik frå budsjett	Budsjettkontroll på alle deler av tenesteområdet
Personal	Gjera tiltak for å halda på tilsette.	Medarbeidersamtalar og sosiale tiltak
Kunnskapsoverføring	Dei neste åra er det fleire av dei tilsette som vert pensjonistar. Me må sikra ein god kunnskapsoverføring til nyttilsette.	God overlapping mellom nyttilsett og den som skal verta pensjonist.
Beredskap	Må vera eit fokusområde no når det er usikre tider i verden.	Sikra planar for ein eventuell hending

HMT, Miljø og klima

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode
HMT	Skal ikkje ha arbeidsulykker som fører til sjukefråvær.	Gode rutinar og statistikk på sjukefråvær
Internkontroll	Eit auka fokus på internkontroll og rutinar.	
Sjukefråvær	Sjukefråværet varierer sær mykje mellom dei ulike tenesteområda på D&F. Fokus på dei som har vedvarande høgt sjukefråvær	Statistikk sjukefråvær både på kortidsfråvær og langtidssjukemeldingar.
Straum	Fortsatt arbeid med å få ned straumforbruk utan at dette går nevneverdig ut over tenestenivået.	Måling av straumforbruk
Transport	Leggja til rette for mest mogeleg av den transporten som er naudsynt vert utført med nullutsleppskøyretøy.	Registrera køyrde kilometer.
Miljø	Utfasing av fossilt drive utstyr og verktoy. Vidareføra prosjekt frå 2022 med utfasing av småverktøy til og å gjelda større utstyr	Mindre forbruk av fossilt drivstoff

6.9. DRIFT & FORVALTNING - VATN OG AVLAUP

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	2 258 566	2 258 566	2 258 566	2 258 566
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	3 448 210	3 448 210	3 448 210	3 060 870
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	485 000	485 000	485 000	485 000
40-49 Overføringsutgifter	41 000	41 000	41 000	41 000
60-69 Sals- og leigeinntekter	-16 541 400	-19 370 800	-22 200 200	-25 029 600
	-10 308 624	-13 138 024	-15 967 424	-19 184 164

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026
Auka kjøp slamtømming	300 000	300 000	300 000	300 000

Innhald i tenesteområdet:

Driva, vedlikehalda og utvikla det kommunale VA infrastrukturen. Anlegg som er knytt til drifta:

- 6 stk vassverk
- 6 stk høgdebasseng
- 6 stk trykkaukeasjonar
- 2 stk kjemisk biologisk avløpsreinseanlegg
- 1 stk kjemisk avløpsreinseanlegg
- 1 stk silanlegg
- 1 stk slamavskiljar
- 24 avløpspumpestasjonar

Overordna målsetjing:

Det skal til ei kvar tid vera trygt og nok drikkevatt til alle. Vassleidningsnettet skal vera robust og dimensjonert for tilstrekkeleg kapasitet når det gjeld normalt forbruk og brannvatt.

Avlaupsnettet skal ikkje ha lekkasjar og avlaupsreinseanlegg skal tilfredstillast alle krav til utslepp til det ytre miljø. Sørgja for at naudsynte utskiftingar og oppgradering skjer før det vert manglande kapasitet eller driftsavbrudd.

Utfordringar:

Det kjem strengare krav og fleire tilsyn til både vassforsyning og avlaupsreinsing.

- Plan for rekruttering og kunnskapsoverføring
- Ordning for naudvatt

Prosjekt:

Me er kome inn i reparasjonsalderen på VA anlegg som vart bygd i Eidfjord på 1970 tallet. Me må halda på ein utskiftingstakt som er på nivå slik det har vore dei siste åra for å ikkje få eit vedlikehaldsetterslep. Prosjekta som er prioriterte i budsjettet for 2023 er oppgraderingar på vannleidningsnettet i Eidfjord og Øvre Eidfjord

Budsjett 2023 Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Det er og teke med sanering av eternittplater som me har på eksisterande VA bygningar. Dette må gjerast før me i forkant før me kan ta fatt på andre oppgraderingar knytt til anlegga.

Sysendalen reinseanlegg:

Arbeidet med Sysendalen reinseanlegg vil fortsetja i 2023. Arbeida i 2023 vil bestå av vidare arbeid med reguleringsplanarbeid, prosjektering og konkurransegrunnlag av bygg og prosess, grunnverv og resepientsundersøkingar.

Resultatmål 2023

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik frå budsjett	Budsjettkontroll
Personal	Sikra rekruttering av driftspersonell	Plan for dette
Kompetanse	Auka krav til kompetanse når avlaupsreinseanlegg kjem i §14 i Sysendalen.	Kompetanseheving
Resepientundersøkingar Bjoreio og Isdøla	Prøvetaking av resepients heile året	Prøveresultat
Lekkasje	Ein auka innsats på å redusera innlekk på avlaup og redusera lekkasjar på vassleidningsnett	Målt gjennom driftskontrollsystem

Miljø og klima

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode
Utslepp	Me skal jobba vidare med optimalisering av dei anlegga me har for å redusera utslepp til resepients	Prøvetaking
Straum	Optimalisera drift og lokalisera prosjekt for å få ned straumforbruket	

6.10 DRIFT & FORVALTNING - FORVALTNING

	2023	2024	2025	2026
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	5 506 370	5 506 370	5 506 370	5 506 370
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	937 600	937 600	937 600	944 100
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	483 000	483 000	483 000	483 000
40-49 Overføringsutgifter	544 900	544 900	544 900	544 900
60-69 Sals- og leigeinntekter	-1 973 200	-1 973 200	-1 973 200	-1 973 200
70-79 Refusjonar	-1 234 900	-1 234 900	-1 234 900	-1 234 900
90-90 Finansieringsinntekter	0	0	0	0
	4 263 770	4 263 770	4 263 770	4 270 270

Nye tiltak/budsjettendringar

	2023	2024	2025	2026

Innhald i tenesteområdet:

Tenesteområdet 60/Forvaltning har ansvar for:

- Planarbeid
- Byggesak
- Landbruksforvaltning
- Miljø og forureining
- Kart og oppmåling
- Matrikkelføring
- Vilt- og fiskeforvaltning

Overordna målsetjing

Saker skal handsamast på ein god og effektiv måte, og i samsvar med dei gjeldande regelverka kommunen forvaltar. Me skal til ei kvar tid overhalda dei lovbestemte fristene som gjeld for sakshandsaminga. Me skal gje gode og korrekte råd til alle som tek kontakt med avdelinga.

Resultatmål 2023

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik fra budsjett.	Budsjettkontroll
Brukar	Halda saksbehandlingsfristar i alle typer saker.	Eigenrapportering
Personal	Gjennomføra årlege medarbeidarsamtaler med alle tilsette.	Statistikk fråver
Kompetanse	Alle tilsette skal ha kompetanse på egne fagfelt, samt kunnskap om tilgrensande fagfelt.	
Rasfare	Tussafoten vil påverka fleire område og fagfelt. Fortsatt arbeid for å få på plass alle planar for ein eventuell hendelse.	Oppdatert planverk.

Miljø og klima

Fokusområde	Strategi/tiltak	Målemetode

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Informasjon	Rettleiing om miljøvenlege ordningar.	
Private avlaupsanlegg	Fortsetja arbeidet med tilsyn på private reinseanlegg	Tilbakemeldingar
Ulovleg køyring i utmark	Ta tak i der det viser seg å vera ulovleg motorferdsel i utmark	Spor etter køyring på flyfoto og andre kilder.

7. INVESTERINGSBUDSJETTET

HOVEDOVERSIKTER INVESTERING

1.1.1 § 5-5. Bevilgningsoversikt – investering

	Rekneskap	Budsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsutgifter						
Investeringar i varige driftsmidlar	32 364 378	33 630 000	25 085 000	42 305 000	97 968 000	27 068 000
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	433 322	0	0	0	0	0
Utlån av egne midlar	5 200 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Avdrag på lån	0	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Sum investeringsutgifter	37 997 700	34 530 000	25 985 000	43 205 000	98 868 000	27 968 000
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for meirverdiavgift	-5 405 666	-2 570 000	-1 560 000	-1 555 000	-293 000	-293 000
Tilskot frå andre	-42 261	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidlar	-5 676 805	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån av egne midlar	-2 850 753	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Bruk av lån	-13 729 561	-20 000 000	-15 000 000	-30 000 000	-90 000 000	-25 000 000
Sum investeringsinntekter	-27 705 046	-22 770 000	-16 760 000	-31 755 000	-90 493 000	-25 493 000
Videreutlån						
Videreutlån	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	405 459	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-234 304	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Netto utgifter videreutlån	171 155	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetn.						
Overføring fra drift	-18 000 082	-11 560 000	-8 325 000	-8 250 000	-7 775 000	-2 275 000
Avsetjingar til bundne investeringsfond	-171 155					
Bruk av bundne investeringsfond	0					
Avsetjingar til ubundne investeringsfond	7 907 428	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av ubundne investeringsfond	-200 000	-400 000	-1 100 000	-3 400 000	-800 000	-400 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overf. fra drift og netto avsetn.	-10 463 809	-11 760 000	-9 225 000	-11 450 000	-8 375 000	-2 475 000
Framf. til inndekn. i senere år	0	0	0	0	0	0

1.1.2 Bevilningsoversikt -investering til fordeling

Fra bevilningsoversikt:	2023	2024	2025	2026
Investeringar i varige driftsmidlar				
202106 Sysendalen renseanlegg	15 000 000	30 000 000	90 000 000	25 000 000
202301 Ny kostemaskin	500 000	0	0	0
202302 Låsesystem kulturbygg	250 000	0	0	0
202303 Nye dører samfunnshus	500 000	0	0	0
202304 Nye vindauger Modnen barnehage.	312 000	0	0	0
202305 Uteareal/apparat Lægreid skule	625 000	625 000	625 000	625 000
202306 Badstu Kråkeskarvet	312 000	0	0	0
202307 Kleskåp omsorgsbustad	312 000	0	0	0
202308 Foratu Evjo til Vikehagen	625 000	0	0	0
202309 Tømmestasjon bubil	300 000	0	0	0
202310 Bil drift og forvaltning	600 000	600 000	600 000	600 000
202311 Bord samfunnshus	156 000	0	0	0
202312 Oppgradering etter bru- og kaitilsyn	843 000	843 000	843 000	843 000
202313 Moppemaskin idrettshallen	125 000	0	0	0
202314 Vassleidning Kyrkjevegen-Øvrehagen	700 000	0	0	0
202315 Vidareføring VA Lægreidsvegen	200 000	0	0	0
202316 To slusekryss i Øvre Eidfjord	300 000	0	0	0
Eternittsanering vassverk og				
202317 silanlegg	1 000 000	0	0	0
202318 Vassmålar cruisekai	300 000	0	0	0
202319 Styling varmekablar Fetalia	1 000 000	0	0	0
202320 Bil pleie og omsorg	500 000	0	0	0
202321 Filter 3 Leiro vassverk	500 000	0	0	0
202322 Møblar samfunnshuset skulemat	125 000	0	0	0
209901 Utviding veg, overlatevatn Lægreid	0	1 562 000	0	0
209905 Ny redningsbil	0	800 000	0	0
209906 Reseveaggregat bak kommunehuset	0	3 125 000	0	0
209908 Brannvarsling kommunehuset	0	2 500 000	0	0
209909 Minigravar	0	0	500 000	0
209910 Ny bru Fet	0	0	5 000 000	0
209911 Sjøbua tak og måling	0	1 875 000	0	0
209912 Forprosjekt legekantor	0	375 000	0	0
209913 Multikøyretøy brannvesenet	0	0	400 000	0
	25 085 000	42 305 000	97 968 000	27 068 000

2. § 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelsar

	<i>Budsjett</i>	<i>Øk.plan</i>	<i>Øk.plan</i>	<i>Øk.plan</i>
	2023	2024	2025	2026
Lån				
Samla lån	131 761 940	138 597 100	164 869 760	244 642 420
Avdrag	8 164 840	8 727 340	10 227 340	12 602 340
Nytt lån	15 000 000	35 000 000	90 000 000	25 000 000
	138 597 100	164 869 760	244 642 420	257 040 080
Garantiansvar				
Norsk Natursenter AS	10 800 000	9 800 000	8 800 000	7 800 000

3. Prisar på kommunale tenester

	2022	2023	% vis auke
Barnehage			
100 % plass	2 550	2 500	-2 %
80 % plass	2 040	2 000	-2 %
60 % plass	1 530	1 500	-2 %
50 % plass	1 275	1 250	-2 %
40 % plass	1 020	1 000	-2 %
søskenmoderasjon 2 born 30 %			
søskenmoderasjon 3 born 50 %			
Varmt skulemåtid			
5 dagar i veka (5-10 klasse)	379	390	3 %
4 dagar i veka (1-4 klasse)	302	311	3 %
3 dagar i veka barnehage	225	232	3 %
SFO			
SFO- tilbod ettermiddag	1 687	1 738	3 %
SFO- tilbod ettermiddag 1 klasse	462	476	3 %
SFO- tilbod morgon	449	462	3 %
Pris pr veke i ferie	1 157	1 192	3 %
Pris enkeltdagar i ferie	289	298	3 %
Reduksjon i pris, leksehjelp etter skuletid	-185	190	3 %
Kulturskulen			
Individuell opplæring pr. år	Gratis	Gratis	0 %
Individuell opplæring pr. halvår	Gratis	Gratis	0 %
Gruppetilbod pr.år	Gratis	Gratis	0 %
Gruppetilbod pr.halvår	Gratis	Gratis	0 %
Søsenkemoderasjon 50 %			
Kino			
Vaksen	120	130	8 %
Barn	90	100	11 %
Bading			
Born (gratis)	Gratis	Gratis	0 %
Vaksne	Gratis	Gratis	0 %

Budsjett 2023 Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

Bompengar

Bompengar Tinnhølvegen - pr. tur	200	200	0 %
Bompengar Tinnhølvegen - årskort	350	350	0 %
Bompengar Tinnhølvegen - årskort utanbygds	750	750	0 %

Pleie og omsorg

Opphald på Bygdaheimen etter 60 dagar
vert utrekna etter vederlagsforskrifta.
(etter inntekt)

*)Satsar på nattopphald, kortidsopphald, vederlag
vert årleg justert av Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet.

Dagopphald	0		
Nattopphald *)	100	100	
Kortidsopphald *)	180	180	
Middag (levering i heimar/utebrukar som et på heimen)	90	94	3 %
Middag halv porsjon	71	73	3 %
Frukost/lunsj/kvelds	38	39	3 %
Fotpleie	350	400	14 %

Heimetenester

Gradert etter inntekt G= Grunnbeløp folketrygd

2 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	90	215	99	215	6 %
2-3 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	90	714	99	757	6 %
3-4 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	172	1 360	188	1 442	6 %
4-5 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	238	1 883	290	1 996	6 %
5-6 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	267	2 354	292	2 495	6 %
Over 6 G	timepris / maksimal sum pr.mnd	299	2 939	326	3 115	6 %

*) inkl. reingjersmiddel.

Husleige – omsorgsbustadar

Husleige (gjengs leie) pr. m2 pr. måned	80	82	3 %
Straumkostnad omsorgsbustad "Brotkanten" pr.mnd	800	1 000	25 %

Husleige – kommunale bustadar

Husleige (gjengs leie) pr. m2 pr. måned	88	91	3 %
---	----	----	-----

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Havneprisar Eidfjord Cruisehavn

Skip ved kai (Rates alongside quay)

Fairway dues per GRT	0,25	0,05	-80 %
Quay dues fee per GRT	1	1,35	35 %
ISPS passenger fee per pax	10	12	

Skip ved anker (Rates at anchor)

Fairway dues per GRT	0,25	0,05	-80 %
Service fee per pax	25	50	100 %
Fixed rate for prep.work	800	1 500	87 %

Water per m3	20	25	25 %
--------------	----	----	------

Kommunale avgifter

(alle beløp er inkl. mva)

Budsjett frå IHM er ikkje motteke enno

Småhushald	3 165		
Småhushald m/kompostering	2 260		
Normalhushald	4 521		
Normalhushald m/kompostering	3 168		
Storhushald	6 105		
Storhushald m/kompostering	4 526		
Fritidsbustadar låg sats	1 130		
Fritidsbustadar middels sats	2 034		
Fritidsbustadar høg sats	3 165		
Årsavgift feiing, bustadhus (feiing 2 kvart år,tilsyn 4 kvart år)	485	500	3 %
Årsavgift feiing, hytter/fritidshus (feiing/tilsyn 4 kvart år)	275	283	3 %

Slamtømming

(alle beløp er inkl. mva)

0-4 kubikk	1 149	1 183	3 %
4-6 kubikk	1 671	1 721	3 %
6-8 kubikk	1 859	1 915	3 %
8-10 kubikk	2 203	2 269	3 %
Tett tank 6 kubikk	2 183	2 248	3 %
Pris pr kubikk over 6 kubikk	354	365	3 %

Tømming anna kvart år

Gebyrregulativ med unntak av Sysendalen

(alle beløp er inkl. mva)

Bruksareal (BRA) utrekna etter Norsk standard

3940 er grunnlag for utrekning av arealet.

Årsavgifta er forbruksavgift.

Vassavgift bustad og fritidsbustad 0 - 250 m2	4 116	4 116	0 %
Vassavgift bustad og fritidsbustad 251 – og oppover	6 455	6 455	0 %
Kloakkavgift bustad og fritidsbustad 0 - 250 m2	4 235	4 659	10 %
Kloakkavgift bustad og fritidsbustad 251- og oppover	6 455	7 100	10 %
Vassavgift næring 0 - 500 m2	4 037	4 037	0 %
Vassavgift-næring 500-650kvm	6 455	6 455	0 %
Avlaupsavg. næring 0 - 500 m2	4 037	4 441	10 %
Avlaupsavg.-næring 500-650 kvm (auka sats pr 150 m2)	6 455	7 100	10 %
Tilknytingsavgift vatn	22 164	22 164	0 %
Tilknytingsavgift avlaup	22 164	24 380	10 %

Særlege vilkår:

For hytter, bustadar og leiligheter med fleire einingar skal det reknast tilknytningsgebyr og årsabonnement for kvar buening.

Gebyrregulativ Sysendalen avgiftsområde

(alle beløp er inkl. mva)

Bruksareal (BRA) utrekna etter Norsk standard

3940 er grunnlag for utrekning av arealet.

Årsavgifta er forbruksavgift.

Vassavgift bustad og næring 0 – 250 m2	4 628	4 628	0 %
Vassavgift bustad og næring 251 – og oppover	5 554	5 554	0 %
Avlaupsavg. bustad og næring 0 - 250 m2	4 718	5 662	20 %
Avlaupsavg. bustad og næring 251- og oppover	5 663	6 796	20 %
Vassavgift fritidsbustad inntil 100 m2	4 254	4 254	0 %
Vassavgift fritidsbustad frå 100m2 til 150 m2	5 092	5 092	0 %
Vassavgift fritidsbustad frå 151 og oppover	6 015	6 015	0 %
Avlaupsavg. fritidsbustad inntil 100 m2	4 338	5 206	20 %
Avlaupsavg. fritidsbustad frå 100m2 til 150 m2	5 192	6 230	20 %
Avlaupsavg. fritidsbustad frå 151 og oppover	6 133	7 359	20 %
Tilknytingsavgift vatn	44 304	44 304	0 %

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Tilknytingsavgift avlaup	55 742	66 890	20 %
--------------------------	--------	--------	------

Særlege vilkår:

For hytter, bustadar og leiligheter med fleire einingar skal det reknast tilknytningsgebyr og årsabonnement for kvar bueining.

Gebyrforskrift for plan- byggje-, matrikkellovs,- seksjonering-, landbruks-, og forureiningssaker

Vedteke i Eidfjord kommunestyre med heimel i plan- og bygningsloven § 33-1, forurensningsloven § 52a, forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5 og 11-4, matrikkellova § 32, eierseksjonsloven § 15, forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker § 2, den 18.06.2018

Innhald

§ 1 Generelle føresegner	68
1.1 Kva for gebyrforskrift skal nyttast	68
1.2 Betalingsplikt	68
1.3 Betalingstidspunkt.....	68
1.4 Faktureringstidspunkt.....	68
1.5 Fritak frå og reduksjon av gebyr	69
1.6 Klage	70
1.7 Søknadar som vert trekte, returnerte, avviste eller fører til avslag	70
1.8 Timepris	70
1.9 Endring av gebyrforskrifta	70
§ 2 Plangebyr, jf. pbl. § 33-1	70
2.1 Gebyr etter planområdet sitt areal - Grunngbyr	71
2.2 Saker som fell under forenkla planprosess, pbl § 12-14 (2).....	71
2.3 Oppstartsmøte og undervegs møte, pbl. § 12-8 (1).....	71
2.4 Forslag til planprogram eller utgreiingsprogram, pbl. § 12-9, § 14-2.....	71
2.5 Konsekvensutgreiing, pbl § 4-2 (2) med forskrift, pbl kpt 14.....	71
2.6 Kommunal bistand til konsekvensutgreiing.....	71
2.7 Møte i regionalt planforum, pbl § 5-3.....	72
§ 3 Gebyr for dispensasjonssøknadar, pbl § 33-1	72
§ 4 Byggjesaksgebyr, pbl § 21-4 jf. § 33-1	72
4.1 Søknadspiktige tiltak som krev ansvarleg føretak, § 20-3 jf § 20-1	72
4.2 Søknadspiktige tiltak som tiltakshavar sjølv kan stå for, pbl § 20-4.....	73
4.3 Godkjenning av ansvarsrett, pbl § 21-4 (2).....	73
4.4 Søknad om endring, pbl § 33-1, § 21-4 (1) jf § 21-2	73
4.5 Søknad om fleire tiltak i same søknad	73
§ 5 Gebyr i matrikkelsaker, matrikkelforskrifta § 16, jf. matrikkellova § 36	74
5.1 Generelt om matrikkelsaker	74
5.2 Oppretting av grunneigedom, festegrund, uteareal til eigarseksjon og matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn.....	74
5.3 Oppretting av anleggseigedom.....	74
5.4 Registrering av jordsameige.....	74
5.5 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning (MUF)	74
5.6 Grensejustering av grunneigedom, festegrund, jordsameige	74
5.7 Grensejustering av anleggseigedom.....	75
5.8 Arealoverføring grunneigedom, festegrund, jordsameige.....	75
5.9 Volumoverføring anleggseigedom.....	75
5.10 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning (kartforretning)	75
5.11 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt.....	75
5.12 Klarlegging av rettigheit	75
5.13 Privat grenseavtale	75
5.14 Matrikkelføring som eiga sak.....	75

5.15 Utsending av matrikkelbrev jf matrikkelforskr § 16 (4)	
§ 6 Seksjoneringsgebyr, eierseksjonsloven § 15	
6.1 Søknad om seksjonering eller reseksjonering	
§ 7 Konesjons- og delingsgebyr i saker etter konsesjonsloven av 2003 og jordlova § 12	
§ 8 Forureiningsgebyr, forurensningsloven § 52a og forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5, -4, jf. forurensningsloven § 52a	
8.1 Gebyrsatsar nye utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a.....	
8.2 Gebyrsatsar endring av utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a	
8.3 Kontrolltiltak, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a.....	
8.4 Sakshandsaming og kontroll i saker om lokal luftkvalitet	
8.5 Sakshandsaming og kontroll i saker om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid.....	
8.6 Sakshandsaming og kontrolltiltak i øvrige saker etter forurensningsloven der kommunen er forureiningsmynde	
§ 9 Ikraftsetjing	77

§ 1 Generelle føresegner

1.1 Kva for gebyrforskrift skal nyttast

Gebyra skal reknast ut etter den forskrifta som gjeld den datoen kommunen tek imot ein fullstendig søknad eller rekvisisjon.

1.2 Betalingsplikt

Den som får utført tenester som nemnt i denne forskrifta, skal betala gebyr i samsvar med satsane og retningslinene her. Gebyrkravet skal rettast mot tiltakshavaren, rekvirenten, forslagsstillaren, eller den som har bede om å få utført det aktuelle arbeidet. Dersom gebyret skal betalast av andre enn dei som er nemnt over, må dette stadfestast skriftleg av vedkomande som skal betala fakturaen.

Kommunen held seg til *ein* tiltakshavar/rekvirent/forslagsstillar, og vil senda ein faktura. Ved fleire tiltakshavarar, rekvirentar eller forslagsstillarar, vert desse rekna som solidarisk ansvarlege for gebyret.

Dersom tiltakshavar/rekvirent/forslagsstillar av ulike årsaker har betalt for mykje i gebyr, skal kommunen så snart tilhøvet er klarlagt, betala tilbake det beløpet som er betalt for mykje.

Det kan ikkje krevjast rentetillegg ved for mykje betalt gebyr.

1.3 Betalingsstidspunkt

Gebyr skal betalast 14 dagar etter fakturadato.

Klage på vedtak medfører ikkje utsett betalingsfrist.

Klage på fastsetjinga at eit gebyr, eller avgjerd av søknad om heilt eller delvis fritak for gebyr, medfører ikkje utsett betalingsfrist.

1.4 Faktureringsstidspunkt

Gebyr for ulike sakstypar vert fakturert som følgjer:

Plansaker:

- *Grunngebyret*: Grunngbyret vert fakturert når vedtak om utlegging til offentleg høyring vert fatta.
- *Oppstartsmøte og undervegs møte*: Gebyr for dette vert fakturert når møtet er gjennomført.
- *Planprogram*: Gebyr for dette vert fakturert når vedtak om å leggja forslaget ut til offentleg høyring vert fatta.
- *Konsekvensutgreiing*: Gebyr for dette vert fakturert når vedtak om å leggja forslaget ut til offentleg høyring vert fatta.
- *Kommunal bistand til konsekvensutgreiing*: Gebyr for dette vert fakturert når kommunen sitt arbeid er utført.
- *Møte i regionalt planforum*: Gebyr for dette vert fakturert når møtet er halde.

Byggjesaker:

- *Byggje- og delesaksgebyr* vert fakturert når endeleg vedtak er fatta i saka. Løyve i byggje- og delesaker vert gjeve på vilkår av at gebyret er betalt innan fakturaen sin betalingsfrist jf. pbl § 21-4 (5) jf. § 33-1.
- I dei sakene der delesøknaden også inneheld rekvisisjon til oppmåling, kan delesaksgebyret og oppmålingsgebyret verta fakturert samstundes.

Saker etter matrikkellova:

- Gebyret vert som hovudregel fakturert på forskott jf. matrikkelforskr. § 16 (5) jf. matrikkell. § 32. Først når gebyret er betalt vert saka lagt vidare til handsaming. Der storleiken på gebyret ikkje kan fastsetjast før etter gjennomført arbeid, skal det fakturerast 70 % av forventa gebyrsats. I dei sakene som skal fakturerast etter medgått tid, kan gebyret sendast ut etter at arbeidet er gjennomført.
- *Tinglysingsgebyr og dokumentavgift* vert innkravd samstundes med ovannemnde gebyr, med unntak av arealoverføringar, der dokumentavgifta er ukjent. I desse sakene vert dokumentavgifta sendt ut i eigen faktura etter tinglysing.

Seksjoneringsaker:

- *Seksjoneringsgebyr* vert fakturert på forskott jf. eierseksjonsloven § 15. Først når seksjoneringsgebyret er betalt, vert saka handsama. Tinglysingsgebyr vert innkravd samstundes med seksjoneringsgebyret.

Konsesjonssaker:

- *Konsesjonsgebyr* vert fakturert når vedtak er fatta.

Generelt for alle sakstypar:

- *Saker som vert trekte, returnerte eller avviste*: Gebyr vert fakturert når saka vert avslutta utan realitetsvedtak dersom gebyr ikkje allereie er forskottsfakturert.
- For *arbeid som skal betalast etter brukte timeverk*, skal kommunen ved krav om førehandsbetaling stipulera gebyret.
- Ved *store oppdrag* kan kommunen skriva ut rekning på utførte delar av arbeidet, men ikkje oftare enn månadsvis.

1.5 Fritak frå og reduksjon av gebyr

Dersom eit gebyr er openbert urimeleg på grunn av saka sin art, mengd arbeid og kostnadane kommunen har hatt, kan rådmannen eller den som han gjev fullmakt, av eige tiltak fastsetja eit høveleg gebyr. Det same gjeld der eit gebyr vert sett på som openbert urimeleg av andre grunnar enn dei som er nemnde over.

Rådmannen eller den som han gjev fullmakt kan også setja ned gebyret der dei same føresetnadane som i avsnittet over ligg føre, og kommunen har motteke grunngjeven søknad om redusert gebyr frå den som har motteke krav om betaling.

1.6 Klage

Enkeltvedtak fatta i medhald av gebyrforskrifta kan påklagast. Fylkesmannen i Hordaland er klageinstans.

1.7 Søknadar som vert trekte, returnerte, avviste eller fører til avslag

Det vert kravd gebyr tilsvarende 1 time for saker som vert returnerte som ikkje søknadspliktige, eller som av andre grunnar ikkje kan eller skal handsamast av kommunen.

Det vert kravd halvt gebyr for byggje-, dele- og dispensasjonssøknadar som vert trekte før vedtak er fatta.

Når ein tiltakshavar/forslagsstillar/rekvirent er årsak til at kommunen sitt arbeid vert arbrote og ikkje kan fullførast, kan tiltakshavar/forslagsstillar/rekvirent søkje om å få tilbakebetalt inntil 50 % av førehandsbetalt gebyr. Det same gjeld der det er søkt om rammeløyve etter byggjesaksreglane, men det ikkje vert søkt om igangsetjingsløyve innan rammeløyvet går ut.

Det vert kravd halvt grunngebyr for planforslag som vert trekt før saka er lagd ut til offentleg høyring. Det vert også kravd halvt grunngebyr når ei sak må verta avslutta som uaktuell som følgje av manglande oppfølging frå forslagsstillar.

Det vert kravd halvt gebyr for saker som fører til avslag. Ved fornya eller retta søknad, der denne vert godkjent, vert det kravd 70 % gebyr.

1.8 Timepris

Timepris vert fakturert som følgjer:

Kontorarbeid pr time	683,-
Feltarbeid i oppmålingssaker pr time	1.050,-
Feltarbeid i andre enn oppmålingssaker pr time	893,-

Satsen for feltarbeid skal dekkja alle eventuelle ekstrakostnader med kost og transport.

Satsane for timepris her gjeld kun for saker som gjeld myndighetsoppgåver. Mva er ikkje del av desse satsane, og vert ikkje fakturert her.

Der kommunen må engasjera sakkunnig hjelp til naudsynte utgreiings- og kontrolloppgåver som den ikkje kan handtera sjølv, skal kommunen varsla tiltakshavar i forkant og avtala pris for dette.

1.9 Endring av gebyrforskrifta

Justering av gebyrsatsane vert vedteke av kommunestyret årleg. Justeringane vert gjort i samband med handsaming av økonomiplan og budsjett for komande år.

§ 2 Plangebyr, jf. pbl. § 33-1

Punkt 2.1 gjeld private forslag til detaljreguleringsplan eller endring av gjeldande reguleringsplan etter pbl. kpt 12, med unnatak av pbl. § 12-14 (2) om forenkla planprosess.

Dersom saka gjeld ei endring i eksisterande reguleringsplan, og der endringa kan gjerast med forenkla planprosess etter pbl § 12-14 (2), gjeld pkt 2.2 i staden for grunngebyret i punkt 2.1:

2.1 Gebyr etter planområdet sitt areal - Grunngebyr

A For areal til og med 20 daa	36.750,-
B For areal frå 21, og til og med 100 daa	52.500,-
C For areal frå 101, og til og med 500 daa	73.500,-
D For areal over 500 daa skal det betalast eit tillegg pr påbegynt 10 daa utover gebyret som nemnt i C	1.050,-

I grunngebyret inngår kommunen sine oppgåver i samband med mottak og kontroll av planforslag og kart, eventuell synfaring, høyring og offentleg ettersyn, dessutan merknadshandsaming.

Følgjande reguleringsføremål vert unnatekne gebyr, og areala for desse skal trekkast frå samla areal for planforslaget: alpinområde og areal til skianlegg som allereie har vore regulert til dette, og som framleis skal vera det i ny/endra plan; offentlege samferdsleanlegg og offentleg teknisk infrastruktur; grøntstruktur; landbruks-, natur- og friluftsføremål; bruk og vern av sjø og vassdrag. Sjå pbl § 12-5 pkt 1, 2, 3, 5 og 6.

2.2 Saker som fell under forenkla planprosess, pbl § 12-14 (2)

A. Vurdering av om søknad kan verta handsama ved forenkla planprosess	1.575,-
B Handsaming av ei sak ved forenkla planprosess	15.750,-

I tillegg til gebyr etter anten punkt 2.1 eller punkt 2.2 kjem følgjande gebyr, i den grad det er aktuelt i den einkilde saka:

2.3 Oppstartsmøte og undervegsmøte, pbl. § 12-8 (1)

A Oppstartsmøte og undervegsmøte, jf § 12-8	3.675,-
--	---------

2.4 Forslag til planprogram eller utgreiingsprogram, pbl. § 12-9, § 14-2

A Kommunen si handsaming av planprogram etter § 12-9 eller utgreiingsprogram etter § 14-2	5.250,-*
--	----------

*Prisen omfattar eit dagsverk. Arbeid utover dette vert fakturert etter medgått tid. Timepris.

2.5 Konsekvensutgreiing, pbl § 4-2 (2) med forskrift, pbl kpt 14

A Kommunen si handsaming av naudsynt konsekvensutgreiing, anten med heimel i pbl § 4-2 (2), eller særskilt der kommunen er ansvarleg mynde for tiltak som nemnt i vedlegg I og II til forskrift om konsekvensutredningar (FOR-2017-06-21-854)	5.250,-*
--	----------

* Prisen omfattar eit dagsverk. Arbeid utover dette vert fakturert etter medgått tid. Timepris.

2.6 Kommunal bistand til konsekvensutgreiing

Budsjett 2023 Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

A Kommunen si handsaming der forslagsstillar ønskjer hjelp frå kommunen til konsekvensutgreiing i samband med utarbeiding av reguleringsplan	Fakturerast etter medgått tid. Timepris
--	---

2.7 Møte i regionalt planforum, pbl § 5-3

A Deltaking i møte i regionalt planforum	15.750,-
--	----------

§ 3 Gebyr for dispensasjonssøknadar, pbl § 33-1

Gebyrreglane her gjeld søknad om dispensasjon frå både lov og plan.

Dispensasjonsgebyret kjem i tillegg til gebyret for sjølve byggjesaks- eller planhandsaminga.

A Søknad som krev uttale frå andre mynde, jf. pbl § 19-1 siste setning	11.550,-
B Søknad som ikkje krev uttale frå andre mynde	5775,-
C Søknad som gjeld dispensasjon frå veglova § 30, jf. vegl § 34 (2)	5775,-

§ 4 Byggjesaksgebyr, pbl § 21-4 jf. § 33-1

Eit byggjesaksgebyr dekker eitt tiltak. Ved samla søknad om frådeling av fleire tomter, reknast kvar nye tomt/eigedom som eitt tiltak.

Ein førehandskonferanse, eitt rammeløyve, eitt igangsetjingsløyve, eitt bruksløyve, ein ferdigattest, matrikkelføring og eventuelt tilsyn er inkludert i gebyrsatsane for dei ulike tiltaka.

I dei sakene der det vert gjeve rammeløyve, er eitt igangsetjingsløyve dekt av gebyret. Ytterlegare igangsetjingsløyve utover det som er inkludert i gebyret vert fakturert for seg etter timepris.

Ved brot på byggjesaksreglane i plan- og bygningslova, gjeld handhevingsreglane i lova sitt kapittel 32 med forskrifter.

4.1 Søknadsppliktige tiltak som krev ansvarleg føretak, § 20-3 jf § 20-1

Type tiltak	Tiltakskl.	Sats
A Nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg av bygning, konstruksjon, eller anlegg	1	9.450,-
	2	18.900,-
	3	37.800,-
B Vesentleg endring/reparasjon av tiltak som nemnt i A	1	4.725,-
	2	9.450,-
	3	18.900,-
C Fasadeendring		3.675,-
D Bruksendring, vesentleg utviding av tiltak som nemnt i A		3.675,-
E Riving av tiltak som nemnt i A		3.675,-
F Oppføring, endring, reparasjon av byggtkniske installasjonar	1	3.675,-
	2	4.725,-
	3	6.300,-

Budsjett 2023
Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

G Oppdeling eller samanføyning av brukseiningar i bustadar	1	3.675,-
	2	6.300,-
	3	9.450,-
H Oppføring av innhegning mot veg		2.625,-
I Plassering av skilt/reklame		2.625,-
J Plassering av mellombels bygning, konstruksjon, anlegg		3.675,-
K Vesentleg terrenginngrep	1	3.675,-
	2+3	6.300,-
L Anlegg av veg kortare enn 1 km, p-plass mindre enn til 10 bilar og landingsplass		3.675,-
M Anlegg av veg lenger enn 1 km, p-plass større enn til 10 bilar		7.350,-
N Stikkledning 1 eining		1.575,-
O VA-leidningar 2-5 einingar		5.250,-
P VA-leidningar 6-15 einingar		9.450,-
Q VA-leidningar 15+ einingar		18.900,-

4.2 Søknadspliktige tiltak som tiltakshavar sjølv kan stå for, pbl § 20-4

A Mindre tiltak på bebygd eigedom	2.625,-
B Vanleg driftsbygning i landbruket	2.625,-
C Mellombelse bygningar, konstruksjonar, anlegg som ikkje skal plasserast lengre tid enn 2 år	2.625,-
D Oppretting av grunneigedom, anleggseigedom, jordsameige, eller oppretting av ny festegrund for bortfeste i meir enn 10 år, eller arealoverføring etter matrikkellova.	4.200,-
E Andre mindre tiltak som tiltakshavar etter kommunen sitt skjønn kan stå føre	2.625,-

4.3 Godkjenning av ansvarsrett, SAK10 § 6-8

A Godkjenning av ansvarsrett som sjølvbyggjar. Tiltaksklasse 1	1.050,-
---	---------

4.4 Søknad om endring, pbl § 33-1, § 21-4 (1) jf § 21-2

A Søknad om endring av løyve	2.100,-
-------------------------------------	---------

4.5 Søknad om fleire tiltak i same søknad

A Fleire tiltak som nemnt i pbl § 20-1 bokstavane a-l	Det vert fakturert 70 % av gebyret for kvart av tiltaka.
B Fleire tiltak som nemnt i pbl § 20-1 bokstav m	Rabatt går fram av tabellen: Det vert fakturert følgjande prosent av full pris:
Tal tiltak	
1	100 %
2-5	95 %
6-10	90 %
11-20	80 %
21-30	70 %
Fleire enn 30 tiltak	60 %

§ 5 Gebyr i matrikkelsaker, matrikkelforskrifta § 16, jf. matrikkellova § 36

5.1 Generelt om matrikkelsaker

I saker som ikkje krev feltarbeid vert det fakturert 60 % av vanleg gebyrsats for den aktuelle sakstypen etter satsane i pkt 5.2 – 5.10.

Pkt 5.10 og 5.11 gjeld grensepunkt per eigedomsnummer.

Dersom rekvirenten tingar fleire forretningar i same søknad, kan det gjevast rabatt etter følgjande tabell. Vilkaoret for å få rabatt er at forretningane ligg i same felt (reguleringsplan) og at dei kan gjennomførast samstundes. Satsane for kvantumsrabatt gjeld berre for dei forretningane som krev feltarbeid.

Tal saker	Det vert fakturert følgjande prosent av full pris
1	100 %
2-5	95 %
6-10	90 %
11-20	80 %
21-30	70 %
Fleire enn 30 saker	60 %

5.2 Oppretting av grunneigedom, festegrunn, uteareal til eigarseksjon og matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn

A Areal 0-50 kvm og punktfeste	7.875,-
B Areal 51-250 kvm	9.450,-
C Areal 251-500 kvm	11.025,-
D Areal 501-2000 kvm	20.475,-
E Areal frå 2001 kvm og oppover. Pris per kvm. Dette kjem i tillegg til pris etter D	1.575,-

5.3 Oppretting av anleggseigedom

A Volum 0-2000 kubikkmeter	11.025,-
B Volum 2001-10.000 kubikkmeter	20.475,-
C Volum frå 10.001 kubikkmeter og oppover. Pris per kubikkmeter. Dette kjem i tillegg til pris etter B	1.575,-

5.4 Registrering av jordsameige

A Gebyr fakturert etter medgått tid. Timepris	
--	--

5.5 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning (MUF)

A Pris som etter punkt 5.2 A-E	Sjå pkt 5.2 A-E
B Tilleggsgebyr per matrikkeleining	4.200,-

5.6 Grensejustering av grunneigedom, festegrunn, jordsameige

A Areal 0-50 kvm	4.725,-
B Areal 51-250 kvm	6.825,-
C Areal 251 kvm og oppover	11.025,-

5.7 Grensejustering av anleggseigedom

A Volum 0-250 kubikkmeter	7.875,-
B Volum 251-1000 kubikkmeter	15.750,-

5.8 Arealoverføring grunneigedom, festegrunn, jordsameige

A Areal 0-50 kvm	7.875,-
B Areal 51-250 kvm	9.450,-
C Areal 251-500 kvm	11.025,-
D Areal 501-2000 kvm	20.475,-
E Arealoverføring per nye påbegynte 1000 kvm kjem i tillegg til pris etter D	1.575,-

5.9 Volumoverføring anleggseigedom

A Volum 0-250 kubikkmeter	11.025,-
B Volum 251-500 kubikkmeter	13.125,-
C Volum 501-2000 kubikkmeter	10.475,-
D Volumoverføring per nye påbegynte 1000 kubikkmeter kjem i tillegg til pris etter C	1.575,-

5.10 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning (kartforretning).

A For inntil to punkt	4.725,-
B For kvart overskytande grensepunkt	1.575,-

5.11 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt

A For inntil to punkt	8.925,-
B For kvart overskytande grensepunkt	1.575,-

5.12 Klarlegging av rettigheter

A Klarlegging av rettar vert fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8	
--	--

5.13 Privat grenseavtale

A Privat grenseavtale vert fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8	
--	--

5.14 Matrikkelføring som eiga sak

A Der oppmålingsforretninga er utført av anna instans vert gebyr for føring av matrikkel fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8 (gjeld ikkje saker frå jordskifteretten)	
---	--

5.15 Utsending av matrikkelbrev jf matrikkelforskr § 16 (4)

A Matrikkelbrev inntil 10 sider	184,-
B Matrikkelbrev meir enn 10 sider	368,-

§ 6 Seksjoneringsgebyr, eierseksjonsloven § 15

Gebyr etter denne lova omfattar kommunen si handsaming og utsteding av matrikkelbrev jf. § 18.

Budsjett 2023 Handlingsdel / Økonomiplan 2023-2026

Oppmålingsgebyr kjem i tillegg til gebyra nemnt under, dersom dette er naudsynt i den einskilde saka. Oppmålingsforretning skal haldast der seksjonane skal ha utendørs tilleggsdelar. Gebyrsatsane for oppmåling kjem fram under § 5 Gebyr i matrikkelsaker.

6.1 Søknad om seksjonering eller reseksjonering

A 1-5 seksjonar	14.175,-
B 5-10 seksjonar	15.750,-
C 10-20 seksjonar	21.000,-
D Fleire enn 20 seksjonar	31.500,-*

*Dersom seksjoneringsaker som gjeld meir enn 20 seksjonar medfører arbeid utover 50 timer, vert overskytande arbeid fakturert etter timepris, jf. punkt 1.8.

§ 7 Konesjons- og delingsgebyr i saker etter konsesjonsloven av 2003 og jordlova § 12

Gebyrsatsen følgjer beløpa nemnt i forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingsaker (FOR-2011-12-14-1336) § 2 (1) og (2).

Pr 2018 er satsane 5000 kr for handsaming av konsesjonssaker etter konsl §§ 2 og 3, og 2000 kr for handsaming av søknadar om delingssamtykke etter j1 § 12.

§ 8 Forureiningsgebyr, forurensningsloven § 52a og forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5, 11-4, jf. forurensningsloven § 52a

Gebyr etter forurensningsforskriften § 11-4 omfattar handsaming av søknad om utslipp av høvesvis sanitært, kommunalt og oljehaldig avløpsvatn etter forskrifta sine §§ 12-4, 13-4 og 15-4, påslippssvedtak etter § 15A-4, og kontrolltiltak.

Gebyr etter forurensningsforskriften § 7-5 omfattar sakshandsaming og kontroll av krav som er gjevne i medhald av forskrifta sitt kapittel 7 om lokal luftkvalitet.

Gebyr etter forurensningsforskriften § 2-12 omfattar sakshandsaming og kontroll av krav som er gjevne i medhald av forskrifta sitt kapittel 2 om opprydding i forureina grunn ved byggje- og gravearbeid.

8.1 Gebyrsatsar nye utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Anlegg der utsleppet er kalkulert til ≤ 15 pe	3.780,-
B Anlegg der utsleppet er kalkulert til 16 – 50 pe	6.405,-
C Anlegg der utsleppet er kalkulert til 51 – 100 pe	10.185,-
D Anlegg der utsleppet er kalkulert til 101 – 1000 pe	19.110,-
E Anlegg der utsleppet er kalkulert til > 1001 pe	38.115,-

8.2 Gebyrsatsar endring av utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Anlegg der utsleppet er kalkulert til ≤ 15 pe	3.150,-
B Anlegg der utsleppet er kalkulert til 16 – 50 pe	5.670,-
C Anlegg der utsleppet er kalkulert til 51 – 100 pe	9.555,-
D Anlegg der utsleppet er kalkulert til 101 – 1000 pe	15.225,-
E Anlegg der utsleppet er kalkulert til > 1001 pe	25.410,-

8.3 Kontrolltiltak, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Kontrolltiltak som vert gjennomførte for å sikra at kpt 11 – 16 eller vedtak i medhald av desse vert følgde.	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
--	---

8.4 Sakshandsaming og kontroll i saker om lokal luftkvalitet

A Kommunen sine oppgaver etter forskrifta sitt kpt 7	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
--	---

8.5 Sakshandsaming og kontroll i saker om opprydding i forureina grunn ved byggje- og gravearbeid

A Kommunen sine oppgaver etter forskrifta sitt kpt 2	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
--	---

8.6 Sakshandsaming og kontrolltiltak i øvrige saker etter forurensningsloven der kommunen er forureiningsmynde

A Kommunen si handsaming av løyve etter lova, og kontrolltiltak som vert gjennomførte for å sikra at lova eller vedtak i medhald av lova vert fulgt. Dette gjeld andre saker enn i punkt 8-1 til 8-5, der kommunen er forureiningsmynde.	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
--	---

§ 9 Ikraftsetjing

Forskrifta gjeld frå 18.06.2018

Tillegg til gebyrforskrift: sal av produkt og tenester

Prislista under gjeld sal av produkt og tenester som ikkje er myndigheitsoppgåver.

Teneste	Detaljar	Pris, inkl. mva
Kartutskrift	A4 og A3, utan tilrettelegging	32,- /stk
Kartutskrift	A2 eller større , for inntil 9 stk.	131,- /stk
Kartutskrift	A2 eller større, for over 10 stk.	Timepris kr. 840,-
Skanning/utskrift av storformat	Heildekkjande utskrift i A2 eller større	Kr. 105,- /stk.
Skanning/utskrift av storformat	Ikkje heildekkjande utskrift i A2 eller større (td. etasjeteikningar eller liknande)	Kr. 79,- /stk.
Skanning av storformat	A2 eller større, ved lagring til fil	Inntil 10 ark: 37,- /stk
Skanning av storformat	A2 eller større, ved lagring til fil	Meir enn 10 ark. Timepris kr. 840,-
Oppmåling/stikking	Feltarbeid	1050,- /time
Timepris kontorarbeid	Førebuing til feltarbeid eller anna kontorarbeid	840,- /time
Naboliste enkelt eigedom/tomt		158,-
Naboliste som inneheld eit mindre område eller veg		263,-
Naboliste for plan		368,-
Situasjonskart, A4 eller A3	Krev tilrettelegging. Målestokk 1:500 eller 1:1000 - Kan inneholde høgder, planstatus og VA data	315,-
Andre opplysningar knytt til eigedomen/bygningen		Etter avtale

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Legalpant og status for kommunale avgifter		210,-
--	--	-------

Sal av FKB produkt og ortofoto. Prisane er oppgitt utan mva og kommunalt påslag for arbeid med uttak og sal av data (33%)

FKB – produkt m/5 meters høgde	Vert levert gjennom infoland eller direkte bestilt gjennom kommunen	Geovekst priskalkulator (525,- +mva pr. km ²)
Ortofoto	Vert levert gjennom «Norge i bilder»	Pris etter oppløysing og areal
Detaljert høgder 1 meter, punktsky eller las	Vert levert gjennom infoland eller direkte bestilt gjennom kommunen	Geovekst priskalkulator (840,- pr. km ²)

Sal av kommunale produkt som plandata og VA-data med meir (prisar er inkl. mva)

Digital plandata	Inntil 10 da	1050,-
	10 da - 200 da	3150,-
	Over 200 da - 1 000 da	5250,-
	Over 1 000 da	10500,-
Digital VA-data	Inntil 5 da	263,-
	5da - 50da	1050,-
	Over 50da	2100,-
Andre kommunale datasett		Pris etter avtale

VEDLEGG

Vedlegg 1

Fondsoversikt

(Oversikt over dei største fonda. Oversikta er svært usikker utover i planperioden.)

	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
Heile tusen				
Kapitalfondet:				
Netto fond 01.01.	6 791	6 541	6 291	6 041
Avsetjing kulturfond	-250	-250	-250	-250
Netto kapitalfond pr 31.12	<u>6 541</u>	<u>6 291</u>	<u>6 041</u>	<u>5 791</u>
Bustadfondet:				
Netto fond 01.01.	6 276	5 726	5 176	4 626
Avdrag / renter utlån	250	250	250	250
Utlån av fondet	-400	-400	-400	-400
Tilskot til bustadbygging	-400	-400	-400	-400
Netto bustadfond pr. 31.12	<u>5 726</u>	<u>5 176</u>	<u>4 626</u>	<u>4 076</u>
Bufferfond				
Netto fond 01.01.	24 340	26 155	27 970	29 785
Avsetjing utbyte Hardanger Energi AS	1 815	1 815	1 815	1 815
Netto fond 31.12.	<u>26 155</u>	<u>27 970</u>	<u>29 785</u>	<u>31 600</u>
Lægreid skule				
Netto fond 01.01.	0	10 000	20 000	30 000
Avsetjing	10 000	10 000	10 000	7 500
Netto fond 31.12.	<u>10 000</u>	<u>20 000</u>	<u>30 000</u>	<u>37 500</u>
Kraftfondet:				
Netto fond 01.01	5 789	4 825	5 602	7 254
Renter/avdrag utlån	150	150	150	150
Konsesjonsinntekter	12 220	12 220	12 220	12 220
Sum inntekter	<u>12 370</u>	<u>12 370</u>	<u>12 370</u>	<u>12 370</u>
Utgifter:				
Opprinneleg budsjett:				
Til investeringar	5 895	5 250	4 775	765
Næringssaker	2 000	2 000	2 000	2 000

Budsjett 2023
Handlingsdel /Økonomiplan 2023-2026

Book Hardanger	1 000	1 000	500	0
Tilskot Hardangervidda Ski og Fjellsport AS	1 000	0	0	0
Tilskot HNS AS (tilbakebetalt forskottert husleiga)	1 000	1 000	1 000	1 000
Reisemål Hardangerfjord, drift 3250	437	438	438	438
Hardangerrådet, årleg tilskot	249	250	250	250
Destinasjon Eidfjord, drift turistkontor, drift 3250	630	630	630	630
KST 50/07 Næringspris (annakvart år)	100		100	0
Tilskot Hardangerviddatunellen	501	502	502	502
Bruk til landbruk 3290-01	522	523	523	523
Sum kostnader	13 334	11 593	10 718	6 108
Netto kraftfond pr 31.12	4 825	5 602	7 254	13 516

Vedlegg 2.

Sjølvkost VA 2023

Eidfjord utanom Sysendalen

	<i>VATN</i>	<i>AVLAUP</i>
Direkte kostnader	1 030 896	1 161 439
Indirekte kostnader	88 062	94 302
Avskrivningar	464 871	464 753
Kalkulatorisk rente	406 199	429 660
	1 990 028	2 150 154
Gebyrinntekter	1 939 000	2 058 000
Underskot / overskot (minus=underskot)	-51 028	-92 154
Sjølvkostdekning	97	96

Sysendalen avgiftsområde

	<i>VATN</i>	<i>AVLAUP</i>
Direkte kostnader	1 586 472	2 429 969
Indirekte kostnader	126 151	166 771
Avskrivningar	1 842 972	2 164 385
Kalkulatorisk rente	2 110 734	2 503 381
	5 666 329	7 264 506
Gebyrinntekter		
Årsgebyr	3 563 500	4 401 500
Tilnytningsavgifter (50 tilknytningar)	1 907 400	2 672 000
	5 470 900	7 073 500
Underskot / overskot (minus=underskot)	-195 429	-191 006
Sjølvkostdekning	97	97

Kalkulatorisk rente 5 årig swap rente + 0,5
3,72 +0,50 = 4,22